

Déli Hírlap

A bánsági magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
 vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

TIMIȘOARA

I., Bratianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28-10.

Dr. VARNAY ELEMÉR
 felelős szerkesztő.

Magyar gazdaegység

Hétfőn lesz a Magyar Gazdasági Egylet tavaszi közgyűlése Kolozsvárott. Immár négy esztendője, hogy a száz éves magyar intézmény kapui megnyíltak. Megnyíltak mindenki előtt, aki magyar és aki az ősi rögök művelésével foglalkozik. Olyan volt ez a kapunyitás, mintha varázsvessző suhintása idézte volna elő. És megindult a széles magyar néprétegek beözönlése. A magyar gazda hagyományos életfelfogása találkozott az új idők fiatalos lendületével, a kor követelményeivel és szellemével.

A közösségi élet megkapó tartalma és formája valamennyiünket magával ragadott, sodort és éreztük, hogy a sódrásnak ez a fajtája megtermékenyít, felemel és csodákat művelhet. Természetes, hogy a társadalmi alakulások általában lassú ütemben történnek és nagy körültekintéssel szoktak bekövetkezni. Különösen áll ez a tétel azokra az esetekre, amikor az emberek régen megszokott és jólismert életkereteket akarnak feszíteni, hogy teret adjanak a szűkségek kielégítésének. A Magyar Gazdasági Egylet esetében még itt is találunk valami megmagyarázhatatlan örömteljes fordulatot: az áthasonlás olyan iramban jelentkezett, amellyel társadalmi folyamatoknál csak kivételesen és nagyritkán találkozunk. A Magyar Gazdasági Egyletnek ma már negyvenezernél több tagja van. A számok azonban csak a mennyiséget szemléltetik és tárják elénk. A valóságban az az erkölcsi erő, melyet a gazdatársadalmi szervezet képvisel, nem fejezhető ki számokban, hiszen népünk egyetlen életforrása és megtartó ereje. Ezért a Magyar Gazdasági Egylet nemcsak a Magyar Gazdasági Egylet nemcsak a negyven-ezer tag, hanem az összes romániai magyar gazdák gondolatait, nemes célkitűzéseit, vezérlő szándékait joggal tolmácsolhatja.

Négy év előtt Szász Pál elnök kijelentette, hogy programját nem a hangzatos jelszavak teszik, hanem a gazdaközönségtől várja a kívánságok és panaszok előterjesztését. A kezdet kezdetén nem is lehetett részletes tervekről beszélni, azonban mindannyiunk szeme előtt egy nagy élő szervezet képe lebegett, amely hivatott az egész romániai magyar gazdatársadalmat egyetlen szervezett egységbe tömöríteni. Ennek az egységnek jelentőségét az elnök így juttatta kifejezésre: ... mindannyiunkat hasonn át az a tudat, hogy ősi hitünkhöz végsőkéig ragaszkodva, a krisztusi törvényeket követve, a testvéri szeretetet hirdelve egyek vagyunk és egyek maradunk. Ime, a célkitűzés tömör kifejezése. Kérdezzük: vajon gazdaegyleti célkitűzés-e ez? Talán nem, mert szántásról, vetésről nem szólnak az idézett mondatok és mégis megfelelő végcélul szolgál az egész magyar gazdatársadalom számára. Mert jobb, szervezettebb gazdálkodás nélkül, fejlődő, virágzó gazdasági kultúra nélkül az anyagi jólét még viszonylagosan sem képzelhető el. Rendezett anyagi viszonyok nélkül pedig hogyan áldozhatnánk ősi hitünkért, nemzeti létünkért?

Az egység gondolata igazán csak azokat hatja át, akik valamely egységbe tömörültek. A magyar gazdák részére ez az egység a Magyar Gazdasági Egylet. Ebben van helye minden magyar gazdának. Az elmúlt négy év tapasztalatai mindenkit megtaníthatnak, hogy azok a gazdák, akik az egyletnek tagjai lettek, vagy pedig a gazdakörök révén munkájába bekapcsolódtak, jobbat és többet termeltek, öntudatuk erősödött és az idők különböző megpróbáltatásait jobban, könnyebben viselték. A kijelölt és kipróbált út az egyedüli helyes út is egyben a magyar gazdák részére. Aki az egységnek erről az útjáról letér, a maga népi hovatartozandóságát adja fel. Ezek-

re gondoljunk most, a közgyűlés előtt, ezek az eszmék lelkesítsenek és ezekből merítsünk erőt a további küzdelmekhez és így mutassunk példát azoknak, akik ma még a szervezeten kívül

állanak. Ha megőrizzük ezt az egységet és új tagok csatlakozásával erősítjük sorainkat, akkor nem kell félnünk a magyar gazdajövőtől.

Ugron Pál

OSLOTÓL ÉSZAKRA DÖNTŐ CSATA FOLYIK

Angol lapok szerint küszöbön áll Svédország megtámadása

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Londonból jelentik: A Daily Express amsterdami tudósítás alapján jelenti, hogy Memelben és Kelet-Poroszországban nyolc német hadosztályt összpontosítottak. Jégtörő hajók nagymennyiségű municióval kifutottak a nyílt ten-

gerre. Kopenhága környékén nyolcvanezer főből álló hadsereget összpontosítottak. Aknakutató hajók svéd területi vizekre hatoltak be és ott működésbe léptek, de a svéd parti ütegek felépítésére visszavonultak.

Alaptalan jelentés a Svédországhoz intézett ultimátumról

Párisból jelentik: A Daily Express közlése szerint

Németország még csütörtökön ultimátumot intéz Svédországhoz.

Párisban ezt a hírt egyelőre még nem erősítették meg, amint hogy

arról sem tudnak, hogy német csapatok Svédországban állítólag partra szálltak volna.

Igy tehát mindaddig, amíg ezt az értesülést meg nem erősítik, a francia fővárosban

az angol lap jelentését alaptalannak minősítik.

**VÁRATLANUL JÖTT A NORVÉG ELLEN-
ÁLLÁS**

Párisból jelentik: Kerillis lapjában cikket ír és ebben csodálkozását fejezi ki afölött, hogy Németország nem támadta meg váratlanul Svédországot és így nem tudta megakadályoz-

ni, hogy a szövetséges haderők Norvégián keresztül szükség esetén összeköttetést létesítsenek a svédekkel. A németek elgondolása az volt, hogy Norvégia minden ellenállás nélkül megadja magát Kopenhága és Oslo elfoglalása után. Egy másik indoka a németek tartózkodásának talán az, hogy várják a Botteni-öböl jegének elolvadását.

**MEMELBEN NEM VONTAK ÖSSZE NÉMET
CSAPATOKAT**

Kaunasból jelentik: Mértékadó helyen meg erősítik azokat a forgalomban levő híreket, amelyek szerint német csapatok és hadianyag érkeztek a keletporoszországi Klapeidaba, ahol az utóbbi időben több laktanyát építettek és rendeztek be. Ugyanezen körök megállapítása szerint a német intézkedések nem érintik Litvániát és nincs is szükség ellenintézkedések foganatosítására.

A norvég háború a kezdet kezdetén van

Párisból jelentik: A francia lapok nagy terjedelemben foglalkoznak a norvégiai hadihelyzettel. A Petit Parisien kiöltudósítója táviratban jelentette, hogy ezer német katona megadta magát és hogy a német szállító hajók elsüllyesztésével 17.500 német katona elpusztult.

A lapok az angol légirajok tömegtámadásai-

val foglalkozva megállapítják, hogy a brit léghaderő fölénybe került. Általában azt hiszik, hogy Svédország is belesodródik a háborúba.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph azt írja, hogy a norvégiai harcok még csak a kezdet kezdetén vannak és csak ezután vetnek jelentősebb tömegű csapatokat a harctérre.

Trondhjem és Andalsnes között döntő csata lesz

Stockholmból jelentik: A Trondhjem körüli harcok a szövetségesek és a németek között első sorban Stainkier birtokáért folynak. A szövetségesek tartják állásaikat Stainkier közelében mintegy 80 kilométernyire Trondhjemtől. Nansosba tegnap további szövetséges csapatérősítések érkeztek. Stainkier tegnap heves bombatámadások érték. A német repülőgépek különösen élénk tevékenységet fejtettek ki a Nansos-Grong, valamint a Trondhjem-Stainkier-Abadi vonalon. Rörosh helység, amely mintegy 100 kilométernyire fekszik délre Trondhjemtől,

a szemben álló felek célpontja. A svéd lapok jelentése szerint a szövetséges csapatok Trondhjemtől 180 kilométernyire Andalsnes felől észak felé nyomulnak előre, hogy szembeszálljanak a Trondhjemtől dél felé haladó német csapatokkal.

Berlinből jelentik: Stainkier heves harcok után a német csapatok elfoglalták. Stainkier a szárazföldre mélyen benyomuló trondhjemi fjord északi végén fekszik és ezért igen nagy fontossága van a hadműveletek további folytatása szempontjából. Stockholmi jelentés szerint Stainkier közelében a

szövetségesek tartják állásaikat. A svéd fővárosban megállapítják, hogy

Trondhjem és Andalsnes között lesz a nagy csata.

ÁLLÁSOKAT ÉPITENEK A NÉMETEK TRONDHJEMNÉL

Stockholmból jelentik: A Socialdemokraten című lap jelenti, hogy a német csapatok Trondhjemnél állásaik sürgős kiépítésén dolgoznak és ez alatt az angolok a tengerről bombázzák a németek által elfoglalt területeket.

Kialakult a nagy angol-német csata

Londonból jelentik: Svéd jelentések szerint az Andalsnes kikötőből előnyomuló angol csapatok Trondhjemtől délre 30 mérföldnyire, Storen városig jutottak el és a várost elfoglalták. Ezen a frontszakaszon heves ütközet folyik a németek és az angolok között. Az angolok tartják megszállva Grundbarsdolt. A norvég csapatok erős ellenállást fejtenek ki Osterdoltban. Elverumtól keletre, mert itt nagyobb angol erősítéseket kaptak. Nagy csata folyik Oslotól északra is. A Norvég Távirati Iroda cáfolja azt a hírt, hogy az első norvég hadosztály legénységének nagyrésze Svédországba menekült volna anélkül, hogy ellenállást fejtett volna ki.

Még mindig tart a harc Narvik birtokáért

Londonból jelentik: Az United Press jelenti Stockholmból: A Narvik körüli harcokról hivatalosan csak annyit jelentenek, hogy a part-raszált német csapatok még mindig harcolnak Narvik birtokáért. A szövetségesek tegnap reggel újabb csapatokat tettek partra a narviki kikötőben. Hadihajók védelme alatt Narviktól nyugatra, a Beisz-fjordban történt a partraszállás.

Az United Press tudósítójának mértékadó helyen kijelentették, hogy Hitler kancellár nagyon behatóan érdeklődik a narviki harcokról. A német csapatok parancsnoka Dittl tábornok, aki Hitler személyes barátja.

Hitler utasítására közvetlen rádióösszekötést létesítettek a tábornokkal,

aki személyesen tett jelentést a kancellárnak a narviki harcokról. Hozzáteszi a tudósító, hogy a szövetségesek véleménye szerint rövidesen kiűzik a narviki német helyőrséget.

HAJTHATATLANUL VÉDEKEZIK HAAKON KIRÁLY

Stockholmból jelentik: A stockholmi rádió jelentése szerint Haakon norvég király levelet intézett a legfőbb bíróság elnökéhez, amely válasz arra az iratra, amit az oslovi közigazgatási bizottság juttatott el hozzá. Haakon király lezögezi, hogy

a norvég kormány nem tárgyal a németekkel mindaddig, amíg csapataikat ki nem vonják norvég területről.

Arra a kérelemre vonatkozóan, hogy a trónörökös mondjon rádióbeszédet a német csapatok által megszállt norvég területek lakosságához, Haakon király kijelentette, hogy a trónörökösnek nem áll módjában a megszállt területeken

Berlini álláspont szerint Norvégia elvesztette fenségjogát

Párisból jelentik: Terboven Josef, akit a németek által megszállt norvég vidékek kormányzójává kineveztek, régi nemzeti szocialista és foglalkozására nézve fémmunkás. Hosszabb időn keresztül a nemzeti szocialista párt propaganda osztályán dolgozott. Egyébként Göring marsall bizalmi embere. A norvégiai német kormányzó megbízatása főleg abban áll, hogy a Németországba irányuló importot a maximumra fokozza.

Cvetkovics miniszterelnök újra kihangsúlyozta Jugoszlávia semlegességét

Belgrádból jelentik: A Novosti című lap közli Cvetkovics miniszterelnök nyilatkozatát, amelyet a Paris Soir munkatársa előtt tett. Cvetkovics hangsúlyozta Jugoszlávia semlegességét, majd pedig így folytatta:

— Több ízben kijelentettem, hogy senkitől sem akarunk semmit, de nem is adunk oda semmit, ami a mienk. Minden támadásra felkészültünk és

fegyverrel a kézben védekezünk, mint ahogyan azt már a múltban is tettük.

(Rador.)

STAINKIERNÉL VISSZAVONULNAK A NORVÉGEK

Helsinkiből jelentik: A finn rádió azt jelenti, hogy Elverum és Hamar közelében heves csata folyik.

Stockholmból jelentik: A svéd lapok jelentése szerint Inderöi közelében a német csapatok átkaroló művelettel visszavonulásra kényszerítették a Stainkiernél álló norvég és szövetséges osztagokat. A hadműveletek erős hóviharban folytak le. A Stockholm Tidningen tudósítója megállapítja, hogy a német csapatok teljesen uralmuk alatt tartják a Trondhjem-i fjordot.

levő rádióállomást használni. Sem én, sem pedig a trónörökös — írja levelében az uralkodó — nem javasolhatjuk a norvégoknak, hogy rendelkezést fogadjanak el német hatóságoktól. Elvárom részükről, hogy szilárdan kitartóak legyenek a tartásuk meg szeretetük a haza iránt.

A NORVÉG KORMÁNY FELHÍVÁSA A NÉPHEZ

Helsinkiből jelentik: A tromsöi rádió kereszttül a norvég kormány felhívással fordult Észak-Norvégia lakosságához, amelyet felszólított, hogy szervezze meg Norvégia fennmaradására és szabadságára irányuló akcióját. Ebből a tényből kiindulva a Havas ügynökség levelezője azt a következtetést vonja le, hogy az a német jelentés, amely szerint a tromsöi rádióállomást elpusztították volna, nem felel meg a valóságnak.

HATVAN HALOTTJA VAN A NORVÉG HELYSÉGEK BOMBÁZÁSÁNAK

A Reuter-ügynökség jelenti: A Norvég Távirati Iroda közli, hogy a német repülőgépek Sandos, Angvin, Andalsnes, Sundal, Vesira, Hövan-ger, Sunundal és Voss helységeket bombázták. A bombázások következtében hatvan személy meghalt.

A FINNORSZÁGI ANGOL ÖNKÉNTESOK KALANDOS ÚTJA

Londonból jelentik: A finnországi angol önkéntesek Osloban tartózkodtak, amikor Norvégiát elárasztották a német csapatok. Többeknek sikerült svéd területre menekülni, heten pedig Angliába tértek vissza. Egyikük elmondta, hogy öt napig utazott egy órhajón, amelyet több ízben német repülőgépek támadtak meg. A repülőgépek nyolcvan bombát dobtak le, de egy sem talált. Hat német repülőgép roncsát látta a tengeren.

Berlinből jelentik: Jól értesült körökből jelenti, hogy Terboven norvég biztos kinevezésével

megszűntnek tekinthető a norvég szuverénitás.

Terboven egyenesen Hitlernek van alárendelve. Ezzel az intézkedéssel a megszállott

Norvégia helyzete hasonlóná lett Lengyelországhoz.

Arra vonatkozólag, hogy mennyi ideig tart a főbiztos működési ideje, azt mondták, hogy ez teljesen a katonai helyzettől függ és csak addig tart, amíg szükség lesz rá. Berlini felfogás szerint

Haakon király és a norvég kormány elvesztette a jogot arra, hogy a hatalmat gyakorolják,

miután a szövetségesek mellé álltak és nincs semmi befolyásuk a megszállott területekre.

SYLT SZIGET BOMBÁZÁSÁNAK ANGOL LEÍRÁSA

Londonból jelentik: A Sylt szigeten lévő Westerland elleni angol légitámadásról két pilóta, akik résztvettek a támadásban, a következőket mondja el: Az egyik pilóta kijelentette, hogy az angol gépek egyenként intézték a támadásokat. Ő nevezett négy kerített névvel Sylt szí-

Ne felejtse el, hogy egy üveg FERNET BRANCA a zóna területén csodákat művel

gete fölött, mielőtt a légikikötőt bombázta volna. Sötét, felhős éjszaka volt, mélyen le kellett ereszkednie úgy, hogy a gép több ízben a fényszórók sugarába és a légvédelmi ütegek tüzebe került. Rakétákat is lövöldözött ki az ellenség, de ennek dacára a gép sértetlen maradt.

A másik pilóta elmondta, hogy az általa ledobott bombák a hidroplánok kikötőjét rongálta meg és ezután a léghárító ágyúk tüzelése közben sértetlenül elrepülhetett. Amikor Anglia felé haladt, a német órhajók léghárító ágyúikkal tűz alá vették a gépeket.

A BELGA KORMÁNY TILTAKOZIK

Brüsszelből jelentik: Tegnap idegen repülőgépek többször átrepültek belga terület fölött. Számos esetben megállapították, hogy német gépekről van szó. A belga kormány elhatározta, hogy tiltakozni fog Berlinben.

OLASZ HAJÓT BOMBÁZOTT EGY NÉMET REPÜLŐGÉP

Rómából jelentik: A Stefani ügynökség megcáfolja azokat a híreket, hogy az Italo Balbo nevű olasz hajót előbb német repülőgép támadta meg, utóbb pedig aknára futott. A hajó baj nélkül folytatja útját Livorno felé.

TUDOTT-E AZ INTELLIGENCE SERVICE A NÉMETEK NARVIKI PARTRASZÁLLÁSÁRÓL?

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök az alsóház tegnapi ülésén bejelentette, hogy a tájékoztató minisztérium hatáskörét a propaganda hírek terjesztésére és a cenzura alkalmazásának megjavítása érdekében kiterjesztik. Ezzel kapcsolatban közölte a miniszterelnök, hogy ebből a célból Monkton, a most ki-nevezett külügyi államtitkárt megbízta a tájékoztató minisztériummal való együttműködéssel. Mander ama kérdésére, ha más semleges államokat is megtámadnának, megakadályozzák-e a támadókat a megtámadottak gyarmatbirtokainak elfoglalásában, Chamberlain miniszterelnök kijelentette, hogy ebben az esetben a szövetségesek érdekeik megvédésére megteszik a szükséges intézkedéseket.

Garrot munkáspárti képviselő bírálta a titkos szolgálatot, mert nem tudott a Narvik elleni német támadásról. A külügyminiszter megtagadta annak az időpontnak a közlését, hogy a német csapatok mikor jelentek meg a norvég kikötőkben. Szerinte a pontos közlések ártanak az angol érdekeknek.

Az angol-országi kereskedelmi tárgyalások esetleges újrafelvételére vonatkozó kérdésről Butler kijelentette, hogy a londoni szovjet nagykövetség a kereskedelmi tárgyalások újrafelvételére vonatkozó indítvány megtétele után az angol kormány rámutatott arra, hogy elsőrangú fontosságúnak tart olyan gazdasági politikát, amely a lehető legteljesebb mértékben követi a háborús erőfeszítések útját. Ennek értelmében a semleges kormányokkal kötött kereskedelmi megállapodásoknak alkalmazkodniuk kell a háború követelményeinek és ahhoz, hogy a semleges fél szállítson olyan termékeket is, amelyek az ellenség számára fontosak. Az angol kormány tehát felszólította a szovjet kormányt, hogy tegye meg konkrét javaslatait, figyelembe véve ezeket a szempontokat.

VILÁGHÍRŰ

TELEFUNKEN

hanglemezek és gramfon képvisellete

anton
Braun

hangszerház
TIMISOARA I., Str. Eugen de Savoya 10. Telefon: 41-09

A FEGYVERBE SZÓLITOTT KÖZELKELET

Weygand tábornok lábhoz tett fegyverrel áll Afrika és India hidján

Aleppo, április hó. Azon közel- és középkeleti területen, amely Egyiptommal együtt jóval nagyobb Európánál, a nyugati szövetségesek félmillió háborús készülséget tartanak Weygand és Wawell tábornokok alatt. Európa, Afrika és India e „hidján” lábhoz tett fegyverrel készenlétben álló katonai erőt azonban nem lehet és nem szabad a nemzeti hadseregek felbecsülése nélkül megítélni. Törökország, Irak, Irán, Afganisztán, Szíria, Transzjordánia, Palesztina, Arábia és Egyiptom összlakossága hetven millió. Az az európai számítási alap, hogy egy ország népességének körülbelül nyolc-tíz százalékát tudja harcba küldeni (1918-ban e százalékszám már 12—13 volt!), itt nem fogadható el, mert ezen az alapon öt millióra lehetne tenni a közel- és középkeleti nemzeti hadseregek háborús létszámát, holott valamenyny szakértő megegyezik abban, hogy

ez alig haladhatja meg a kétmilliót.

Európát azonban a pontos számadatoknál is jobban érdekli, hogy ezeket a nemzeti hadseregeket mennyiben használják fel a nyugatiak hadvezérei, Weygand és Wawell tábornokok?

BESZÉLGETÉS A TAURUS-EXPRESSZEN

A Taurus-expressz kihalt étkezőkocsijában, a múlt héten, erről a kérdéstről beszélgettünk a nyugatiak egyik vezérkari tisztjével, aki persze a beszélgetés alatt többször is hangsúlyozta, hogy csupán magánemberként beszél. A vacsora ideje már rég letelt, a közönség visszavonult a hálóköcsikbe, a pincérek az étkezőkocsi tulsó végében számolgattak. Az asztalon, a whiskys üveg mellett hevert az egyik angol lap legújabb száma, amely a Balkán és a Közel-Kelet térképét közölte.

— Nem ismerem Weygand és Wawell tábornokok utasításait, — mondta utítársam. — De hivatásos katona vagyok, ismerem a Balkánt és a Keletet. Ismerem a politikai, földrajzi és katonai viszonyokat. Éppen ezért nem tudnám elképzelni, hogy mi ezen a vidéken, az események mai fejlődési fokánál, kezdeményező lépést tennék. Erre a megállapításra két alapom van. Az egyik az, hogy Törökország aktív segítsége nélkül nem kezdhetnének semmit

a Balkánon s noha Törökország katonai szövetségeseink s felszereléséhez és megerősítéséhez huszonötmilliófontos kölcsönrel járultunk hozzá, ez az ország csak akkor indul háborúba, ha biztonsága veszélybe kerül. Biztonsága pedig most nincsen veszélyben.

„AKI ELŐBB INDUL: VESZIT”

A Balkán igen nehéz terület és az ügyek mai állása mellett az az érzésem, hogy a balkáni háborút az a fél vesztí el, amely előbb indul. Ha nem tőlünk indulna ki a kezdeményezés, a török és a görög hadseregek beavatkozása érdekében egyáltalában nem kellene diplomáciai vagy más nyomást gyakorolnunk. Ez esetben a legalább egymillió hadilétszámú török hadsereg és a hatszáz ezres görög hadsereg a kezdeményező ellen lépne fel. Addig pedig a mi közkeleti jelenlétünk befolyásolja az egész Balkánt, sőt más külső hatalmak magatartását is.

Ez a néhány mondat a lényege körülbelül annak a meggyőződésnek, amellyel a Közel-Keletet járó újságírók hazatérhettek. Minthogy a német és az olasz sajtó hónapok óta ismételtelen leszögezte, hogy a Balkán békéje Németország legfőbb érdeke, minthogy a „Tribuna” megírta, hogy „a Balkán Németország féltüdeje, amellyel teljesen szabadon lélegzik”: úgy látszik,

Délkelet-Európának és a Balkánnak nem kell békéje megzavarásától tartania,

— az európai helyzet jelenlegi állásánál.

A közkeleti kérdések azonban a balkáni kérdőjelnek ezzel az (ideiglenes?) lezárásával még egyáltalában nem merülnek ki. Az U. S. S. R.-rel közös határu országok bizonyos aggodalommal figyelik az azerbezsáni és turkesztáni stratégiai vasútak kiépítését s ezért történt, hogy Irán, amely mindeddig nem volt hajlandó kapcsolatot teremteni a környező országok vasúti hálózatával, most lázas gyorsasággal építi vasútait minden irányban, észak kivételével.

A közkeleti országok jól tudják, hogy nemcsak az olaj miatt válhatnak hadszínterré, hanem akkor is, ha bármely oldalról kísérlet történne az angol világhatalom meggyengítésére, a gyarmatok és dominiumok elvágására az anyaországtól. Ez a vidék az első világháborúban és azelőtt már ütközőterület volt az ellentétes orosz, német és angol-francia érdekeknek s most hasonlótól tart. Az egész terület gazdasági jelentősége éppen abban rejlik, hogy összekötő kapocs Európa, India, Ausztrál-Ázsia és

Afrika között. Ezzel magyarázható, hogy teljesen az angol-francia politika vonalára állította be magát s hogy önálló nemzeti hadseregei fejlesztésére oly sokat áldoz.

EGYIPTOM, IRAK ÉS IRAN HADEREJE

Ezekben az országokban a közelmúlt eseményei a részleges mozgósítás különböző fokaihoz vezettek. Európa a legtöbbet a török hadseregről tud, amelynek hadilétszámát körülbelül egymillió főre teszik.

Az egyiptomi hadsereg, amely a Szezi csatorna szempontjából oly fontos az angoloknak, 1936-ban 22.560 közlegényből és 860 tisztből állt. 1937 január 14-én brit katonai misszió érkezett Kairóba az egyiptomi hadsereg átszervezésére. Jelenleg a békelétszámot százötvenezer emberre teszik, míg a háborús létszámot félmillióra.

A négy millió lakosu Irak hadseregének békelétszáma 1938-ban harmincezer ember volt, a hadilétszámot most nyolcvanezer teszik. Az iraki hadügyminisztérium az állandó brit katonai misszióval dolgozik együtt.

Irán (Perzsia) 1937-ben 1507 tisztből és 30.872 közlegényből álló hadsereggel rendelkezett s légi hadereje 350 gépből állott. Azóta két éves hadseregfejlesztő programot hajtottak végre. A tizenötmillió lakosu Irán haderejének háborús létszámát 400.000-re teszik.

A legkomolyabb békelétszámú hadserege Afganisztánnak volt, amely hétmillió lakosa mellett 60 ezer embert tartott állandóan fegyverben. Jelenlegi seregének hadilétszámát éppen úgy négyszáz ezerre értékelik, mint a több mint kétszáz ezeres Iránét.

Szaudi Arábia haderejét modern szempontokból kissé bajos felbecsülni, noha ezek a seregek Ibn Szaud király győzelmes hadjárataiban bebizonyították ütőképességüket. A tényleges szaudi arab haderő magvát csak a közelmúltban teremtették meg, de Arábia még most is az arabs törzsek erejére támaszkodik.

A Közel- és Közép-Kelet légi haderejéről igen kevés szó esik, pedig Sir W. Mitchell tábornok (Royal Air Force) és Jeannead francia légügyi tábornok már hosszabb idő óta dolgozik ezen a „vidéken”. Arábiában, Irakban és Egyiptomban angol, indiai, ausztráliai és újzéländi légi egységek tartózkodnak, Szíriában és Libanonban összpontosították a francia közkeleti légiflottát, míg a többi országok nemzeti

A HABZÓ FOGPÉP

hadseregeinek együttes légi haderejét körülbelül ezer bombázó és vadászgépre teszik.

HA HARUN AL RASID ELINDULNA

A tengereken az őrszolgálatot és az esetleges védelmi szolgálatot az angol flotta látja el, a közkeleti országok jelentősége ebből a szempontból szinte kizárólag abban rejlik, hogy hadikikötőik az angol flotta rendelkezésére állnak.

És mindez a felkészültség nem jelent persze háborús szándékot. Ezek az országok ép most indulnak el, vagy vannak indulóban a modern országépítés útján. Európa, az európai technikai és gazdasági civilizáció lassan terjeszkedik kelet felé. Európa határai sokak szerint már a perzsa-török határon vannak és ez a vidék szeretné, ha a béke és biztonság szempontjából megközelíthetné egy békés Európa színvonalát.

Ha Irak fővárosában, Bagdadban, feltámadna Harun al Rasid, Bagdad egykori nevezetes kalifája és állítólagosan újra bejárná országát és a szomszédos vidékeket, mindenütt csak arról győződne meg, hogy

senkinek sincs kedve háborúra,

s az arabok kivételével mindenütt örülnének már az európai háború végének. Az arabok, akiket Ibn Szaud, a nagy király, új öntudatra ébresztett, szintén szívesen elkerülnék a háborút, de egyáltalában nem bánják a nyugatiak, az európaiak, a „fehérek” hadakozását. Az arábiai sivatagok távlatából a német, az angol és a francia: egyformán fehér európai, aki túlságosan szeret gyámkodni az arabok felett. Ha Európa gyengíti önmagát, abból Arábiának sok kára nem lehet, ez az arab szempont.

Thierry bucurestii francia nagykövet Reynaudnál

A francia miniszterelnök egyenként fogadta a délkelet-európai követeket

Párisból jelentik: A szövetségesek legfelsőbb haditanácsának összeülése előtt Reynaud miniszterelnök

kihallgatáson fogadta Thierry bucurestii francia nagykövetet.

A kihallgatás egyik láncszeme annak a megbeszélés sorozatnak, amelyet Reynaud a délkelet-európai követekkel folytat. Eddig a belgrádi és ankarai francia diplomáciai képviselő tájékoztatta a miniszterelnököt, most Thierry bucurestii nagyköveten kívül Reynaud fogadta Blondel szófiai meghatalmazott minisztert is.

Érdekes, hogy a francia diplomaták megbeszélései Reynaud-val nem egyidőben folytak le, mint az Londonban történt, a miniszterelnök a délkelet-európai követekkel külön-külön tárgyalt. Nem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy csak a londoni konzultációk befejezése után utaztak jelentéstételre a francia követek. Ennek oka, hogy nem akarták bármilyen rövid időre is angol vagy francia diplomáciai megbízott nélkül hagyni a délkelet-európai körzet fővárosait. Egyedüli kivétel volt Massigli ankarai francia nagykövet, aki Weyganddal tanácskozott.

Thierry bucurestii francia nagykövet kihallgatásakor megállapítást nyert, hogy

Franciaország politikája semmit sem változott Románia iránt.

A két állam akarata a békének ebben a körzetben való megőrzésére irányul.

(Rador)

Felhívás a bevonuló cukorrépatermelőkhöz

Azon cukorrépatermelők, akik időközben behívási parancsot kapnának, azonnal jelentkezzenek a cukorgyár irodájában, ahol igazolványt állítunk ki részükre, mellyel az illető községének csendőrszénél, vagy a bírónál jelentkezve, az újabb rendelkezés értelmében, elhalasztják a bevonulás időpontját addig, ameddig a nagyvezérkar véglegesen intézkedik.

Freidorfi cukorgyár

Olaszország nem a háborúra, hanem a tavasz méltó fogadására készül

Rómában megcsökkent az idegenforgalom. Pazar elegancia és nagyvilági élet az Örök városban. Olasz földön nem érezni a háborút

Aki a háború óta először látja viszont Velencét, csodálkozva érzi, hogy a lagunák városából hiányzik valami. Pedig a Márkus-templom kupolái épp oly vidáman fürödnek a napban, mint más tavaszokon, a Prokuráciák épp oly fehérén világítanak, mint máskor s Lavéna cukrászdájából mézédeseen ugyan az a zene szűrődik, melyet két éve hallottunk.

Ki és mi hiányzik hát?

Az idegen...

Az amerikai turista, a francia, az angol, a svéd, a hollandus, a német, akik nélkül Velence olyan, mint egy színház, amelyben nem játszanak.

A Márkus-tér asztalainál, melyeknél valaha öt világérsz turistái ültek, most „bennszülöttek” iszszák a smaragdszínű italokat s az árkadók alatt velencei nők tipegnek. Valamennyien parafatalpu, szalmatalpu, fatalpu lázalmokat viselnek, mely elől boxból készült trottórcipő, hátul azonban keskeny szíjből álló szandál. Hat centiméter magasságu sarka széles, de szandáli mivoltához híven minden lépésnél elvállik gazdája lábától. A négy centiméter vastagságu talp annál hívebben tapad hozzá s olyan járást kényszerít a nőkre, mintha lábukat Kínában korcsosították volna el.

A RÓMAI NŐK GYÉMANTVIRAGAI

Rómában nem érezhető az idegenek hiánya. Az uccán liktető élet, a szállodák, a boltok tömve.

A híres Rosati-cukrászdában káprázatosan elegáns nők csicseregnek. Egyszerű angol kosztümöt viselnek, de

a kosztüm kihajtóján gyémántvirág szikrázik. Valódi gyémánt.

Am, aki e csillogó köveket figyeli, hamarosan rájön, hogy gazdáik nem egy és ugyanazon kor gyermekei. A platinába foglalt, kubista rajzú gyémántok gazdája az új Olaszország gyermeke. Karcsu, kisportolt, elrajzolt profilu. Fúrge kis kocsiját maga vezeti. Két drótszórú fokszi követi lépten-nyomon.

A régi foglalatú smaragd-gyűrűk, a gyöngycsepp-fülbevalók gazdája a régebbi világ leánya. Lágyvonalu profilját Rafael képeiről ismerjük s Giorgone képeiről haja színét. Fátyolt visel, két ezüsttrókat s ódivatú sötét autó mélyéből száll ki.

Tizenkét óra alatt kétszer is megfigyelhettük a római felső tízezer hölgyeit. Nagyszombaton az Opera díszelőadásán, melyen Gigli énekelt s húsvét vasárnap reggel a Szent Péter-templom nagymiséjén.

Este is, reggel is díszbe öltözött mindenki. Mégpedig olyan díszbe, amilyenhez hasonlót manapság alig látni nálunk.

Az Operaház nézőterén ezüst-lamé krinolinok imbolyogtak strasszal hímzett brokátruhák között s nem volt váll, melyről ne kékrókakepp vagy nerz-belépő omlott volna a földre.

Sőt a világháborúelőtti ismerősünk, a kihalófélben lévő csincsilla is több példányban szerepelt.

Másnap reggel hétkor uszályos fekete ruhában láttuk a római hölgyeket frakkos férfiak társaságában a Szent Péter-templom esztrádján. Fejükre fekete csipkekendő borult, arcuk kipirult, mikor kilenc órakor zúgó tapsvihar harsant fel s a tömeg fölé emelte trónon csodálatos kezét áldásra emelve.

megjelent a pápa.

HABORU AZ AKVÁRIUMBAN

Akár a firenzei Dóm-teret, vagy a római fórumot, a nápolyi akváriumot is szorgalmasan renoválják. A kopácsolás azonban épp oly kevéssé érinti a halakat, mint minket egy távoli földrész ciklonja, földrengése, vagy más katasztrófája.

A japánok feltartóztatják a dán hajókat

Hongkongból jelentik: Miközben a Mihael Jepsen dán hajó Sanghaiból Hongkong felé tartott, egy japán torpedóromboló és egy kereskedelmi hajó megállították. Ezután felszólították, hogy útját Japán felé folytassa, azzal érvelve, hogy a hajó tulajdonosa a Mihael Jepsent a Mek japán társaságnak eladta. A kapitány a felszólításnak nem tett eleget és hajóját Hongkongba irányította. A Hongkong Telegraf, amely ezt a hírt közli, jelentésében hozzáfüzi, hogy egy másid dán hajó, a Gustáv Dietrich a Ceku kikötőben vesztegel, ahonnan, a japánok nem hajlandók útjára bocsátani.

{ (Rador)}

Megállunk az egyik derengőfényű nagy tartály előtt. Mélytengeri táj ez, melynek szikláiból páfrányok, árvalányhajak, gombák emelkednek, tövükben lilás léggömbök üldögélnek s a víz színéhez közel rózsaszín virágok lengedeznek.

Nem lehet tudni, mi növény, mi állat, hol kezdődik az élő, hol a halott világ. De kedvünkért

az ör hegyesvégű bottal felkavarja a vizet.

Egyszerre életre kel a táj. A lila léggömb polippá dagad, a szelíd árvalányhaj srappellszerű löveggé válva rohan a gomba felé, mely behúzza fejét s tengeralattjáróként cikázik ide-oda. A rózsaszín virágok eljtőernyőként ereszkednek a mélybe s egy nagy hal rémülten tátogatja száját, mintha ezt mondaná:

— Kitért a háború, kitért a háború!

De a rémület csak egy percig tart. Amint az ör botja kiemelkedik a vízből, elül a vihar...

Nápolyban minden relatív.

A nápolyi kirakatokat sajnos csak egyetlen pillanatig bámulhatja az idegen. A második pillanatban mellette terem a bolt tulajdonosa s szünni nem akaró szóáradatban ajánlja fel boltja tartalmát, raktárát, szívét, életét.

Ugyanily lelkesen ajánlja kávéját az eszpresszós, taxiját a sofőr, konflisát a kocsis. Mióta az idegen ritka lett, mint a fehér holló, a nápolyiakban felébredt a régi, kedves ajánlgatásösztön.

A múzeumok őrei unatkoznak s alig várják, mikor kérdezel tőlük valamit.

Munka és jókedv

zászlók

1.50x3 méter és 3x6 méter nagyságban készen kaphatók a

Néparuházban

TIMISOARA I.
Piata Unirii 13. sz. a.

— Hol vannak a festmények? — kérdeztük a nápolyi múzeumban.

— A modern festmények az első emeleten — felelt az ör.

— De mi Tiziánt keressük — mondjuk szelíden.

— Tizián — hangzik az ellentmondás nem tűrő válasz — modern festő. — S mikor körülnéztük a teremben, amelyben az ör üldögél pompéji bronzok közt, rájövünk, hogy igaza van...

B. M.

C
A
P
I
T
O
L

C
A
P
I
T
O
L

C S A P D A

Szenzációs film, melynek főszerepét Maurice Chevalier játssza, akinek partnere a legújabb francia filmcsillag, Marie Dea, továbbá Pierre Renoir és Erich von Stroheim. — Vasárnaptól kezdve!

A P O L L Ó M O Z I B A N

vasárnaptól kezdve. A szezon legsikerültebb és legmulatságosabb vígjátéka, melynek főszerepét

STAN ÉS BRAN játsszák

A gyógyítás tudományának új irányvonalai

Vissza a természethez. — A lelki gyógymód térhódítása. — Mindig az egész embert kezelni és nem a betegséget

A nagyközönség előtt nem titok többé, hogy az orvosi világ- és életszemlélet az utolsó évtizedek folyamán gyökeres változást, átalakulást szenvedett. A világválság, a kifürkészhetetlen történelmi mélységekből feltörő indítások, a veszélyes korforduló tisztító szelei és áramai átjárják az emberi kultúra minden zegét-zugát: szinte ítéletet ülnek az avultak és hervadtak fonákságain, a multak visszaszámított maradványain.

Sorsdöntő időket él Európa és vele együtt az egész eddigi létünk alapjainak számító szellemi örökség!

Megingathatatlanok hitt elvek és igazságok trónokkal és tekintélyekkel együtt hullottak porba a szemünk láttára; minden átszíneződött, új alakba fordult, idegenszerűvé lett. A hagyományok minden

vonatkozásban recsegnek-ropognak. Természetes, hogy az általános megrázkódtatás nem kímélhette meg a kikezdetlennek hitt tudományok területét sem és könnyen megértjük, ha egyre-másra olvasunk még a fizikai tudományok merőben új arculatáról, a csillagászati világkép átrajzolásáról is. Mert félreértett tételek és felületes nézőpont békeperspektívája az, amikor a tudományt teljesen tárgyilagosnak akarják beállítani. Tudomány nincs, csak tudományt művelő emberek. Az emberi logika törvényei ugyan nem változhatnak, de igenis változik a logikai gépezet alkalmazási területe és változnak a világézés szempontjai. A mai ember másként érzi maga felett elsuhanni történelmét, mint a századeleji korban világhírűség és kibontakozás után szomjazó polgárság.

A szellemibb orvoslás korszaka közeleg

Az új Kánaán epedve váró vajudás fájdalmi közepette igen sok tévedés kerül felszínre, de igen sok becses vívmány is érik meg. Az orvosi tudomány szempontjait véve elő, határozottan megállapítható, hogy rendkívül előnyösen megváltozva kerül majd ki e szédítő forgatagból. Bár a fejlődés útjai körül még a világalakulás köde gomolyog és egész tisztán nem pillantható át minden részlete ennek a metamorfózisnak, mégis határozottan kivehetők már az új medicina szellemi épületének körvonalai. Az új irányt tömören így jellemezhetjük szellemibb és létezőbb, biológiaiabb lesz a materialista a kémiai-fizikai kizárólagosságra támaszkodó régi iránynál. A kórbonctani és lokalizációs tanok háttérbe szorulnak. Ugyancsak csökkenni fog a bakteriológia szerepe is. Ezzel szemben

nagy teret hódítanak a lelki gyógymódok

(a pszichoterápia), a természetes és népies gyógykezelések, természetesen tudományosan igazolt köntösökben.

Az orvostudomány berkeiben sűrűn hangzik fel a jelszó: „Vissza Hippokratészhez!” És ezt éppen a legnagyobb és legalaposabb hirdetik. A materialista szűkkeblűséggel végleg le kellett számolnunk azt megtartják majd maguknak a gondolkodás törpéi, a durvák és felületesek, klinikai őrmesterek, az otrombaság és tudománytalanság dilettánsai, üres dolgozatgyártók, szóval a rossz és tehetségtelen orvosok, sablonokat dörmögő és betanult alapokat ismételtető basszusok. A hippokratészi tanok újraéledése azt jelenti, hogy az orvosi fejlődés irányító vezérei szakítottak egy régi iskola elfogultságaival és teljesen új alapokra helyezkedtek. Mit jelent tehát ez az új irány és melyek az útjai?

Tévedés lenne azt hinni, hogy minden eddigi tételt már most megfordítunk és átértékelünk. Erre nincs is szükség. A kórbonctannak és bakteriológiának ezentúl is fontos szerepe lesz. De megváltozik a rangsor. Valószínű, hogy az eddig csak mellékesen, szinte csak a hátsó ajtónál megtúrt pszichoterápia, a kezelés lelki behatás és elemzés útján, első helyre fog kerülni. Utána következik a biológiai terápia, azaz

a természet gyógyító tevékenységét utánzó, kíméletes, művészién végrehajtott beavatkozás a szervezet életébe.

RÉGI TANOK ÚJ KÖNTÖSBEN

Az új, elfogulatlanabb orvosi irányzat természetesen kénytelen rehabilitálni elhanyagolt, félreértett, sőt lenézett és becsmértelt módszereket is. Első helyen kell említenem a példák között a Kneipp-kúrát. Mennyi vita és gögös elutasítás, mennyi kuruzslásnak minősítés és igazságtalanság bélyegzi azt az utat, amely a wörishofeni pap zseniális felfedezésétől kezdve vezet az élő és elégtételt szolgáló mai időkbe! A Kneipp-kúra kiállotta a próbát és ma a legkomolyabb gyógytényezők között emlegeti a hivatalos orvostudomány is.

Ugyanez a helyzet a homeopátiával is. Eppen a hormonok és vitaminok tana figyelmeztetett bennünket arra, hogy a homeopátiában értékes elv rejlik, csak ki kell hámozni azt a sok sallang és kísérő szennyezettségéből. Ki kell csak fényesíteni Hahnemann roszdás tanait és egész modern rendszerrel állunk szemben! Természetes, hogy vannak homeopata kuruzslók is. A kuruzslás-minősítés kizárólag orvos-lelkiismereti kérdés. Az alapos, képzett orvos tehát nyugodtan alkalmazhat kuruzslók által használt szereket, ha ismeri azok értékét és meggyőződése szerint használ betegének.

A homeopátián kívül igen fontos szerep jut a

keleti gyógymódoknak is. A titokzatos India kimeríthetetlen kincsei még sok tekintetben felhasználhatatlanul maradtak. Nem akarok most rámutatni a hindu filozófia hatalmas épületére, amelynek külön tanszéket kellene állítani az egyetemen.

VILÁGOSSÁG KELETRŐL

Tény az, hogy a jógában oly előkelő szerepet játszó lélegzésszabályozást kuruzslók is alkalmazták. Különösen Németországban vannak sokan, akik ezzel gyógyítanak, bár újabbban a törvénymódosítás erősen háttérbe szorította őket. De azért, mert vannak kuruzslók — ismétlem, ilyenek akadnak a hivatalos gyógymódokat szabályszerűen alkalmazók között is, — nem vethetünk el értékesnek felismert ősi rendszereket?

Maga az egyszerű gimnasztika, a szobatorna is kiváló testi és szellemi hatásokkal jár. Az izomtréning élmény, edzés, önművelés, de az általa előidézett jó közérzet folytán egyúttal lelkileg is emelő, lendítő hatása, nem is szólva kozmetikai jelentőségéről, amit újabbban mindenütt felismertek és hangsúlyoztak.

Egyoldalú, tehát helytelen lenne az, ha a jóga ös: gyakorlatain kívül soha semmi egyéb gyógymódot nem alkalmaznánk. Nyilvánvaló, hogy egyszerű,

**Este 2-3 szem
Artin**

Az orvostörténelem tanulságai

Nem lehet többé ideál a cím és állás, a kicsinyes és szegényes teljesítményű üzemi orvoskodás, a kaszárnyarendszer. Ezek végtelenül sivár és gondolatsegregény munkában merülnek ki és az ilyen helyeken nevelődő orvosok sablonokon kívül nem értenek semmihez sem. Sajnos, egyes kerékkötők orvosi berkekben is útját állják a fejlődésnek, az igazi tudományos haladásnak, mert nem fogadnak el semmit, ha az nehézkes elképzelésük kereteiben el nem fér. Az orvos-tudomány története mindig rásüti a vád bélyegét ilyen mesteremberekre

Új orvosi irányok bírálatakor is vigyázzunk, nehogy a gáncsolódók és kicsinyesek sorsára jusunk. Meg kell találnunk a helyes középutat, az arányos fejlődés tempóját. Harmónikusan bele kell építeni a természettudományos belátásokra támaszkodó orvosi ismeretrendszerünkbe a népies gyógyászat értékeit és régmúlt idők bevált módszereit is. Ez a szintézis jellemzi a külföldön is diadalmaskodó új, biológiai orvostudományt.

Hogy példával is szolgáljak: egy Kis-Ázsia bel-sejében tartózkodó vegyész súlyos vérhasából az ottani sejk gyógyította ki. Azt ajánlotta neki, hogy igyék meg naponta hét csésze erős török kávét, de minden csészébe tegyen még teljesen elszenesített kávéból, amelyet porrá kell őrölni, egy-két kávékanállal. A gyógykezelés fényes eredménnyel járt. És ennek alapján vezette be Heisler a modern gyógyászatba a kávészénrel való gyógyítást. Bár a legújabb horoszkóp szerint ez a kezelés nem a legol-

SZÉPSÉGE ÉRDEKÉBEN

használja naponta a Richard Hudnut cég kiváló minősége által világhírű készítményeit.

PUDER, KRÉM, ARCOUGE, AJAKROUGE

RICHARD HUDNUT

Szépségápolás

PARIS-NEW-YORK

könnyebb eseteket nem fogjuk a hosszas tréninggel járó jógával kezdeni. A jó orvos általában nem köti magát makacsul egyetlen irányhoz sem, hanem mindig a beteg érdekeinek megfelelőleg, az adott eset igényeihez mérten válogatja meg a kezelés módját.

Az újabb gyógyítás főelve az, hogy

mindig az egész embert kezeljük

és sohasse kezeljük külön szívet, gyomrot, egyes testrészeket, vagy szerveket. Az orvoslás tulságosan elspecializálódott és a specialisták legtöbbször egyoldalúságokra hajlanak, mesterségbelileg megkötöttek. Ez ellen küzd legnagyobb elszántsággal a neohippokratizmus, az egész emberre szegedett tekintettel keresgélő új orvosi irányzat. Itt is vigyáznunk kell, hogy félreértéseket elkerüljünk. Szükség van arra, különösen műtéti szempontból áll ez, hogy legyenek egyes szervek műtétekre begyakorlott orvoskézművesek, orvosok. De talán éppen ezeknél kellene leginkább arra törekedni, hogy az általános orvoslásban minél nagyobb gyakorlatot szerezzenek. A legjobb szakorvos az, aki a legtöbbet foglalkozott az egész emberrel

TÖBB MŰVÉSZETET!

Az orvosnak kettős lényé van: tudós és művész egy személyben.

Aki csak „tudományosan” akar orvoskodni, az világéletében rossz orvos marad.

A gyógyítóművészet újabb irányai éppen ebből a belátásból fakadtak. A tudós és tudáskereső, statisztikákra és statisztikákból dolgozó üzemi orvos mélyen alatta marad annak a típusnak, amit hivatásos orvosnak nevezünk. Sohasem produktív a szó igaz értelmében, hanem csupán reprodukál, sokszorosít, kópiáz. A helyes úton az jár, aki a tudását művészeté szolgálatába állítja. Mert igaz marad a franciák nagy orvosának, Trousseau-nak az intése: Kise kevesebb tudományt és kissé több művészetet uraim! Ezen az úton találkozik majd a ma egymással hadakozó két orvosi irány.

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt mágnosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak havonta házhoz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

TELEFON:

28—10 és este 10 óra után: 28—15

Északi költők

Selyemcipő az arany-kaptafán

JENS PETER JACOBSEN (dán).

Selyemcipő az arany-kaptafán.

A kedvesem egy drága lány.

Egy édes, drága lány.

E fényes földön hozzáfogható

Nincs senki még.

Olyan, akár a forró déli ég.

S a tiszta hó.

Türdérházamban minden csak valóság,

A hó tüzes, a csend zene.

Nem oly bíborlók a vad nyári rózsák,

Amily sötét éjfélszeme.

A halál vet

SIGBJÖRM OBSTFELDER (norvég).

És a nap énekel és nevet

És a halál vet, csendbe vet,

Vet, csendbe vet.

Az éjbe vet,

Vet, csendbe vet,

Bús rózsát halvány tulipánt,

Beteg jácintot és fekete ibolya.

Könnyet.

Vet, csendbe vet,

Bús vágyakat, halovány mosolyt,

Sötét kétséget, néma kint,

Könnyet.

És a nap énekel és nevet,

És a halál vet, csendbe vet,

Vet, csendbe vet.

Naplemente a tengernél

STRINDBERG AGOSTON (svéd).

Most a fővényen heverészek

És füstölök

És semmire sem gondolok.

A tenger oly zöld,

Zöld, mint az abszint.

És megtanít felejteni.

Bús búnelm feledtetője.

Csak a tenger feledtet,

Ő és az abszint.

Svédország füst most, csupa füst,

Egy óriás havanna füstje

És a nap úgy pislog fölötte,

Mint félig üszkös cigaretta.

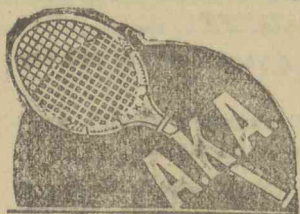
De vérvörös a horizont,

Véres kudarcunktól bíborlik,

Mint a görögfiú tündöklő

S lenéz fekete nyomorunkra.

(Kosztolányi Dezső fordításai).

Teniszütők

Slasenger, Hammer és egyéb gyártmányok

LABDÁK, HUROSZAS, JAVÍTÁSOK

KECSKEMÉTI

TIMISOARA I.
I. G. Duca 2

— Megkezdődött a közhivatalok húsvéti színete. Bucurestiből jelentik: A közhivatalokban a húsvéti színet szerdán, április 24-én kezdődött meg és tart május elsején délután 3 óráig.

— Görög keleti húsvét harmadnapján nyitva tartanak az üzletek. Bucurestiből jelentik: A munkaügyi minisztérium rendelete értelmében az üzletek április 30-án, kedden, húsvét harmadik napján egész nap nyitva tarthatnak.

— Céhek kongresszusa. Bucurestiből jelentik: A Munka és Jókedv törvény értelmében a céhek kongresszusát május elsején rendezik. Ugyanekkor ünneplik meg a Munka napját is, a munkakamarák által összeállított program alapján.

— AZ ÜNNEPEK ALATT KEDDEN REGGEL LESZ FRISS KENYÉR. Az élelmezési céh közli tagjaival, hogy a munkaügyi vezérfelügyelőséggel történt megállapodás értelmében a húsvéti ünnepek alatt a temesvári péküzemek vasárnap és hétfőn nem dolgozhatnak, hétfőről keddre virradó éjszaka süthetnek kenyeret, azonban csak a feltétlenül szükséges alkalmazottakat szabad foglalkoztatni. Kedden nappal és éjszaka, valamint szerdán, május elsején nappal ismét nem dolgozhatnak, hanem csak szerdán éjszaka. Az ünnepek alatt tehát friss kenyér kedden délelőtt tíz óráig lesz kapható és azután csütörtökön reggel árusítanak a pékek ismét friss kenyeret.

(—) Az adóhivatalok szombat délig maradnak nyitva. A pénzügyigazgatóság tudomására hozza az érdekelteknek, hogy az összes adóhivatalok pénteken, április 26-án és szombaton, április 27-én déli egy óráig nyitva maradnak és az adó befizetése rendszeres módon történhetik. A két százalékos nemzetvédelmi bélyegek április 27-én délután is kaphatók. Ezek az intézkedések vonatkoznak úgy a városi, mint pedig az összes vidéki adóhivatalokra.

— Szívroham ölte meg Schmelling Max menedzserét. Newyorkból jelentik: Jos Jakobs, a közismert ökölvívómérkőzés rendező, aki Schmelling Maxnak és Galenton Tonynak volt a menedzsere, meghalt. Jakobs csupán, 44 esztendő volt és szívroham ölte meg. (Radior)

(—) A Müller-család gyásza. A közbecsülésben álló Müller és Schweiger családokat ismét súlyos csapás érte. Müller Aranka, néhai Müller Adolf, tekintélyes belvárosi kereskedő leánya, negyvenkét éves korában meghalt. Az életvidám, szorgalmas leány, akit a társadalom széles köreiből ösztönöztek kedveltek, vakbélbántalomban szenvedett és napok előtt a lippai közkörházban megoperálták. A műtét sikerült, a beteg már a gyógyulás útján volt, amikor két nap után váratlanul szívgyengeség lépett fel és szerdán este nővére, Schweiger Árpádné karjaiban meghalt. A tragikus haláleset híre város-szerte őszinte részvétet keltett, ahol ezt a mindig jókedvű, kedves modorú, törekvő leányt ismerték. A holttestet Temesvárra szállítják és szülei mellé a belvárosi zsidó temetőben helyezik örök nyugalomra. Az elhaltat gyászolják testvérei: Schweiger Árpádné Müller Irén, Reichenbach Béláné Müller Jolán és Molnár Károlyné Müller Ella, sógorai Schweiger Árpád belvárosi kereskedő, Reichenbach Béla józsefvárosi mézeskalácskészítő és Molnár Károly mérnök. Siratják továbbá testvéreinek gyermekei: dr. Faur lippai orvos neje Schweiger Gitta, Eisis Benóné Schweiger Adrienne és Schweiger Baby, valamint a kis Molnár Évike, akihez a jölelkű leány határtalan rajongással és szeretettel ragaszkodott. A tragikus hirtelenséggel meghalt úrleány temetése ma, pénteken délután három órakor megy végbe a belvárosi zsidó temető halotti csarnokából.

Elejtett szeméit

harisnyáin olcsón és gyorsan felszedjük

Mikó Frida

Dauerbach-palota

— Európai aranyküldemények — Amerikából. Washingtonból jelentik: A napokban kiadott jelentés szerint 1940. április 17-ig 72.373.539 millió dollár értékben érkezett arany az Egyesült Államokba. Svédországból 18.243.080. Angliából 9.955.591, Svájcban 15.070.205 dollár értékű arany érkezett Amerikába. (Radior)

(—) Nemzetiségi kérdések másfél század alatt. Jakabffy Elemér dr. Magyar Kisebbség című nemzetpolitikai szemléjének legutóbbi hat számában érdekes okiratokat közölt. Ezeket most külön füzetben is kiadta. Ezek a nagyon érdekes dokumentumok rávilágítanak a világháború előtti Magyarország nemzetiségi kérdéseire és azokra a kísérletekre, amelyek a nemzetiségi probléma megoldását akarták megteremtetni. A háború előtti Magyarországon Erdélyben és a Bánságban a románság kisebbségi sorsban élt és másfél évszázadon keresztül küzdött politikai, gazdasági és kulturális jogaiért. Ezt a küzdelmet Jakabffy dr. füzetében a minden magyarát nélkül leközölt okmányok teljes megvilágításában tárják fel. Nemcsak történelmi dokumentumok ezek az okmányok, hanem tanulságot és bizonyos útmutatást tartalmaznak a jelen nemzetkisebbségi kérdéseinek megoldására vonatkozólag, mikor az egykori román kisebbség már többségi nemzet és a régi uralkodó nép nemzetkisebbséggé lett. A füzet Lugoson jelent meg a Magyar Kisebbség kiadásában.

A THALIA

műsora a román húsvéti ünnepeken:

Vasárnap d. u. 3:

Francia szobalány

70.edszer. Olcsó helyárrakkal

d. u. 6:

Fenség, fizetek

este 9:

Klotild néni

Vaszary János és Losonczy Dezső nagysikerű zenés vígjáték-újdon-sága

Hétfő d. u. 3:

Feleség

Olcsó helyárrakkal

d. u. 6:

Szülők lázadása

este 9:

Klotild néni

Kedd d. u. 3:

A tolvaj

Olcsó helyárrakkal

d. u. 6:

Klotild néni

este 9:

Földindulás

Kodolányi János eddig több, mint 300 előadást megért óriási hatású színműve

(—) Móríc Zsigmond Fedák Sáriról írt cikket a Film, Színház, Irodalom e heti számában. A különösen gazdag tartalmú számból kiemeljük Márton Sándor vezércikkét, Egyed Zoltán színházi levelét, egyéni mozi kritikáját és Hollywoodi regényfolytatását, a közkezdelt Képes tarka-barka rovatot és a rengeteg pompás fényképet, amelyek közül különösen a most elhunyt nagy osztrák színművésznőről Schratt Katalinról, Budpesten készült képeit, az Operaház estélyén készült képsorozatot, Angelo a pesti társasági élet dámáiról készült portréit hozza. A divatrovát a legnagyobb pesti színésznőket vonultatja fel, a legújabb tavaszi kosztümökben. Gazdag vicc, rejtvény és más rovatok teszik teljessé az új számot, melynek ára csak 10 lei. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, Andrássy út 45.

(—) Gazdát cserélt városunk legnagyobb hérbáza. A belvárosi Regele Ferdinand úton levő Palace palota, illetve Palace-részvénytársaság, amely a város szívében hatalmas négyszög alakú telket foglal el és a legimpozánsabb építkezések egyike, ismét gazdát cserélt. Ezt a palotát még a világháború előtt Dauerbach György nagykereskedő építtette és hosszú ideig az ő neve után Dauerbach-palotának ismerték. A háború után többször is cserélt gazdát az épület, részvénytársasággá alakult és legutóbb hosszú éveken át a Banca Româneasca fővárosi pénzügyi társaság tulajdonát képezte. A részvényeket most megvette Mecher Testvérek temesvári bádoglemezgyáros cég. A vételár az átírási irattal együtt körülbelül harminc millió leit tesz ki.

(—) Házasságok. Az anyakönyvi hivatalban tegnap délelőtt Tieran Emil dr. alpolgármester hivatalos közreműködésével a következő mátkapárok kötötték házasságot: Anwender Dániel Richárd nyomdász és Losert Éva Katalin, Mironescu Gheorghe Miron pénzügyi ellenőr és Molnár Borbála, Scheirich János sofőr és Theisz Mária Vilma, Schafar Adolf kereskedő és Mecher Erzsébet, Schlunk Ferenc Károly Teofil cégjegyző és Klein Hilda, Alexandrovits Sándor kereskedő és Lohinszky Augustza Matild, Fratila Sabin vasúti műszerész és Miklós Katalin Ilona, Suhajda Gáspár asztalos és Till Terézia, Strizu Trifu zenész és Lebenta Ana, Cojar Ilie gyári munkás és Végső Emilia, Berger Mátyás nyugdíjas és Genger Éva, Bodócsy Sándor magántisztviselő és Kukovecz Sarolta, Roger Mátyás banktisztviselő és Goldmann Margit, Hahner János műszerész és Králik Katalin, Cucu Leonte magántisztviselő és Drahia Rozália, Kirschner József Mihály gyári munkás és Gyurgyev Erzsébet, Murarescu Ioan szabó és Belu Victoria, Beuca Gheorghe vasúti sofőr és Urzica Serena, Adorján József hentes és Luffy Paulina Mária, Baba-Ioana Constantin tengerész és Murar Josefina, Stemper Adam bádogos és Burian Anna, Muresan Vasile köztisztviselő és Szotyori Agnes, Messzmann Péter szabó és Ebinger Irén Erzsébet, Vajda Imre cipész és Gornik Gizella Ilona, Renner András mázó és Ardelean Ana, Weisz Ferenc kereskedő és Luther Margit.

(—) **Húsvéti tisztelgés a királyi helytartó.** ságon. A királyi helytartóság és a megyei prefektúra tisztviselői felkeresték Ciupe Gheorghe dr. vezértitkár, akinek Daminescu Octavian dr. osztályfőnök és Popovici Virgil ezredes-prefektus a húsvéti ünnepek alkalmából jókívánásait fejezték ki. A tisztviselők kara ezután Ciupe Gheorghe dr. vezértitkár vezetésével tisztelgett Marta Alexandru dr. királyi helytartónál. A helytartóság tisztviselői részéről Ciupe dr. vezértitkár, a megye részéről Popovici Virgil ezredes-prefektus adott kifejezést a húsvéti jókívánásoknak. Marta Alexandru dr. helytartó megköszönte a jókívánásokat és azokat szívből viszonzta. Boldog húsvéti ünnepeket kíván. Ezenkívül a királyi helytartónak Tiucra Patrachie dr. főesperes, Baran Coriolan dr. főpolgármester és mások.

— **Repülőgépről adhatnak rádióüzenetet a pesti mintavásár látogatói.** Budapestről jelentik: A ma, pénteken megnyíló nemzetközi áru-mintavásár igazgatósága érdekes újítást vezet be. A vásár tartama alatt ugyanis utasszállító gépek repülnek Budapest felett és a repülőgépek utasai rádió útján üzeneteket adhatnak le, viszont ugyancsak az éter hullámain keresztül rádióüzeneteket továbbíthatnak a repülőgépek utasai számára is. (Rador.)

— **Románia semlegességéről tartott előadást az amerikai követség attaséja.** Washingtonból jelenti a Rador: A washingtoni orvos-egyesület meghívására Boncescu követségi sajtóattasé előadást tartott a Cosmos Klubban Románia helyzetéről. Az előadás során az új alkotmányról, Románia szociális reformjairól, az országór intézményről, a NUF működéséről és a teljes semlegességről beszélt. Az egyesület elnöke köszönetet mondott Boncescunak előadásáért és kifejezte az amerikaiaknak Románia iránt érzett rokonszenvét, majd pedig dicsőítette II. Carol királyt bölcsességéért, ahogyan e súlyos időkben vezeti az országot.

— **Magyar áruforgalom — Fiumén keresztül.** Fiuméből jelenti a Rador: A Stefani-ügy-nökség jelenti: Több fiumei és génuai hajótulajdonos tárgyalásokat folytat egy magyar csoporttal, amely 60 ezer tonna irtartalmú olasz hajót akar megvásárolni. Ezeket a hajókat magyar áruknak a fiumei kikötőn keresztül való szállítására használnák és ezzel nagyban elősegítenék a fiumei kikötő forgalmát, valamint az olasz-magyar kereskedelmi összeköttetés fejlesztését.

Walleth Antal

optik, lotó, sport, illatszer
szaküzlet

május 1-én átköltözik

I., Piata Bratianu 2. szám alá,
az épülő Albina bankpalota mellé

— **Felmentették a pesti nyilas képviselőket.** Budapestről jelentik: A nyilaskeresztes eszmevédő csoport ügyében a bíróság ítéletet hozott, amelynek alapján Gruber Lajos és Gaál Csaba képviselőket, részint bíncselekmény, részint bizonyítékok hiányában felmentette. Dr. Buziási Lajos ügyész semmisségi panaszt jelentett be a felmentő ítélet ellen, valamint Tóth és Mayer vádlottak büntetésének megszigorítása érdekében. Az elítélt két vádlott viszont az ítélet enyhítése miatt jelentett be semmisségi panaszt. A büntető törvényszék ötös tanácsa a védők indítványa alapján a letartóztatásban levő vádlottak azonnali szabadlábra helyezését rendelte el.

— **SZIGORÚAN ELLENŐRZIK A KÉT SZAZALEKOS ADÓ FIZETÉSEET.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium arról értesült, hogy egyes kereskedők és vendéglősök nem alkalmazzák a 2 százalékos forgalmi bélyeget és így kárt okoznak a nemzetvédelmi alapnak, ezért elrendelte, hogy az egész országban váratlan ellenőrzéseket tartsanak. Akiokról megállapítják a kihágást, azokat nyomban a törvény alapján megbüntetik és neveiket nyilvánosságra hozzák.

— **Klodius német miniszter Budapesten.** Budapestről jelentik: Klodius dr. csütörtökön délelőtt repülőgépen Bucurestiből Budapestre érkezett, ahol két napig fog tartózkodni. Klodius dr. találkozik majd a kereskedelmi miniszterrel, valamint a miniszterelnökkel és a külügyminiszterrel.

— **Új olajforrásra bukkantak Anatóliában.** Ankarából jelentik: Az anatóliai Becskir közelében, 1042 méter mélységben, nyersolajforrásokra bukkantak. A kutatásokat folytatják.

„Még mindig tartanak gyötrelmes szenvedéseim?”
Ha tudná, mily könnyen megszabadulhatna tőlük!”

„Szenvedéseim fárasztók és kínzók. Teljesen fönkre fesznek. Lehet valaki így vidám? és melyik szer segíthet rajtam?”

• **ANUSOL:** En az orvostól kaptam. A kínok és fájdalmak azonnal megszűnnek és a gyötrelmek véget érnek.

Aranyer ellen

ANUSOL

Május tizedikének megünneplése városunkban

Marta Alexandru dr. királyi helytartó elnökletével értekezlet volt, amelyen a május tizediki nemzeti ünnep temesvári programját beszélték meg. Megállapították, hogy az ünnep éppen olyan nagyszabású lesz, mint a múlt esztendőben. A Regele Ferdinand-körúton a katonaság, a katonai előképzésben résztvevő ifjak, valamint az országőrök és az iskolák díszfelvonulást rendeznek, amelyet a királyi helytartó, Dragalina Cornelius tábornok-hadosztályparancsnok és más előkelőségek emelvényről néznek végig. A díszfelvonulás után a királyi helytartóságon fogadás lesz. A várost május 10-én lobogókkal és virágokkal díszítik és a díszfelvonulás útvonalán az ablakokba szönyegeket tesznek.

— **Robbanás egy angol gyárban.** Londonból jelentik: A billinghami vegyigyárban hatalmas robbanás történt és ennek következtében három személy életét vesztette, tizenkilencen pedig megsebesültek. A gyárban kazánrobbanás történt, így a sebesültek égési sebeket szenvedtek. A gyár leállt. — Újabb közlés szerint a billinghami vegyigyárban történt robbanásnak hét halott és több súlyos sebesült áldozata van. Több sebesült állapota életveszélyes. Egy másik londoni híradás szerint a dublini kastélyban csütörtökön pokolgép robbant, amely öt detektívet megsebesített. A királyi kápolnában lévő műtárgyak, amelyek rendkívül nagy értéket képviselnek, súlyosan megrongálódtak. Azt hiszik, hogy a pokolgépet ir terroristák helyezték el. (Rador)

— **Minisztertanács.** Bucurestiből jelentik: A kormány tagjai Tatarescu miniszterelnök elnökletével április 25-én délelőtt 10 órakor minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács, amely folyó ügyeket tárgyal, déli fél 1 órakor ért véget.

— **MA, PÉNTEKEN NINCS HÓSTALAN NAP.** Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági minisztérium előterjesztésére a minisztertanács kivételosen megengedte a húsvéti ünnepek alkalmából április 26-án, pénteken a mézsárszékék friss húst mérjenek ki, továbbá húskonzerveket és felvágottakat árusítsanak.

— **Schratt Katalin szerelmi regényéről** irt cikket Farkas Imre a Színházi Magazin új számában. Budapest legjobb nevű színészei és az előkelő társaság színe-java adták meg a fényét a kitünően sikerült jótékony célú gálaestnek, amelyet az árvízkarosultak javára rendeztek, József Ferenc főherceg hangulatos szép verse, Dayka Margit és Rápolthy Anna interjúja Szabó Dezsővel. Romeo és Julia címvilben, nagy löverseny riport, humoros képes tudósítás a szénatéri vásárról, gazdag divatrovat, legújabb párisi képekkel, divatpályázat, külön gyermeklap Sicc úrfi legújabb kalandjaival egészítik ki a Színházi Magazin új számát, amelyek e heti teljes színdarab melléklete a Handa Banda című nagy-sikerű operett. Rádiómelléklettel együtt ára 15 lei.

— **Tűz a Sartor-garázsban.** Csütörtökön hajnalban a Sartor-garázs egyik sarkában tűz támadt. A lángokat előbb az alkalmazottak igyekeztek eloltani, ez azonban csak a tűzoltóság közbejöttével sikerült. Az 1868. számú autó, amely a tűz helyén állott, a lángok martaléka lett. A tűz keletkezésének okát még nem állapították meg.

(—) **A betegsegélyzőpénztár új vezetősége.** A temesvári betegsegélyzőpénztár élére új vezetőséget neveztek ki. Ennek tagjai a következők: a gyárilpar részéről: Stan Tudor, Ionescu Alexandru mérnök és Lendvai Jenő a munkaadók képviselőjében, Florea Pavel, Bot Stefan és Pop Alexandru az alkalmazottak képviselőjében. A kisipar részéről: Julintan Romulus a munkaadók és Todorescu Vasile a munkások képviselőjében, a kereskedelem részéről: Surlasiu Toma a munkaadók és Popovici Dumitru az alkalmazottak képviselőjében. Pótagok: Negrea Victor, Popiti Gheorghe, Besa Cornel mérnök, Unguras Stan, Gligor Petre, Caprariu Ion, Bozgan Teodor, Strosz István, Henz József és Martinescu Mihai.

(—) **Dr. Kovács Ernő** szülész, nőorvos házárkezett és újból rendel IV., Fröbl.ucca 40. sz. alatt. Telefon 43—19.

(—) **Irodahelyezés.** Dr. Gropsian Mihai ügyvédi irodáját I. Bul. Regele Ferdinand 1. szám alól áthelyezte I., Str. Eugen de Savoya 9., II. emelet, 17. ajtószám alá. Telefon: 29—84.

— **Tözsde-szünet.** Bucurestiből jelentik: A tözsde csütörtöktől május másodikáig szünetet tart.

(—) **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Cristea Stela, Ilincari Ioan, Fodor Mária, Radu Cornelia, Markovics Livia, Katz Ilona, Albu Ioan Gheorghe.

(—) **Elfogott utonállók.** Hipfel Adám huszonegy éves, Seiler Sándor tizenkilenc éves és L. P. tizenhét éves szabadfalusi lakosok, akik az éjszakai mulatozással töltötték, a Muzicescu ucca és a Sági út sarkán megtámadták Muresan Gheorghe levélhordót. Földretreperték, ütlegelték, majd a zsebéből kiloptak háromezerkétszáz leit és elszaladtak. A rendőrségnek sikerült a rablókat letartóztatni, a akiket beszállítottak az ügyészségi fogházba.

(—) **Halálozások.** Meghaltak: Putre György András Nándor ötven éves pincér, Cumanas Vichen-te öt éves, Rosenzweig Magdolna született Krebsz nyolcvanegy éves, Istvan Traian hetvenhárom éves napszámos, Serban Gheorghe huszonnyolc éves földműves, Ringert Katalin nyolcvannyolc éves.

Több lakosztály

lakásnak és irodának — Temesvár központjában ez évi

május elsejétől kezdve kiadó.

Érdeklődők forduljanak személyesen a temesvári kereskedelmi és iparkamara titkári irodájához

Román előkelőségek a milánói vásáron

Milánóból jelenti a Rador: Szerdán délelőtt fél 11 órakor Christu külkereskedelmi miniszter Bossy római követtel és kíséretével meglepetésként a nemzetközi kiállítást. A bejáratnál Puricelli szenátor, a kiállítás elnöke és Soneriu, a román csarnok igazgatója fogadták a minisztert. Christu először a román csarnokot tekintette meg, ahol mozdonyok és Malaxa-motorok, mezőgazdasági gépek stb. vannak kiállítva. Délben Riccardi devizaügyi miniszter látogatását fogadta szállodájában, akinek átnyújtotta a román csillagrend első osztályának jelvényét. Riccardi délután adta át Christu miniszternek az olasz koronarendet. Ebédre Christu miniszter Argetoianu királyi tanácsos, Bossy követ, Riccardi, Agostino és Soneriu Puricelli szenátor vendégei voltak. Este az olasz kereskedelmi bank vezérigazgatója adott bankettet a román vendégek tiszteletére.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UCCA 7.

Hotel Szabó a belváros közepén fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.)
Polgári szálló — polgári árak!

A Földközi tenger tegnap és holnap

3. SPANYOLORSZÁG

Előző két közleményünkben Olaszországról, mint tengeri hatalomról és Gibraltárról írtunk.

(L. J.) Mikor La Lineánál Gibraltár felől átléptem a Spanyol határt, a Lerroux-kormány volt uralmon. A szevillai XIII. Alfonzról elnevezett szálló már a Majestic elnevezést viseli, amire pompájával és kényelmével rá is szolgál. A király száműzetésben és Primo de Rivera, a jelenkor legszelídebb diktátora halott. Az országban béke és csend honol. Nincs nyugalmasabb vize a világnak, mint a cadizi kikötőé, nincs csendesebb táj, mint az andaluciai és a béke magasztos hangulata tölti be a szevillai kereszténység terét, ahol Murillo merítette Madonnáéhoz és angyalaihoz áhítatát.

A kormány köztársasági, baloldali és radikális, a nép tódul a templomokba és mélyen vallásos, a társadalom szigorú és erkölcsös, az országban lakifundiumok terjednek és nincs elégedetlenség. A pincér, a fodrász, a sofőr, a cipőtisztító gyerek, az idegenvezető, a király és Primo de Rivera népszerűségéről beszél. Ugyancsak őket dícséri a pompás úrendszere és a kitűnő vasúti hálózat is. A Guadalquivir medrében horogkeresztes német lobogóju hajók túlnyomó többsége állapítható meg.

Az ország a gazdagság, jólét, elégedettség benyomását kelti. A szegénység nem szembetűnő. A lakásviszonyok bőséges és kényelmes otthonokhoz juttatják az embereket, a táplálkozás olcsó. A nagy és kisvárosokban az életet a polgári megszokottság jellemzi, a nők helyzetét mintha nem érintette volna a huszadik század szele. Az esti felügyelet mellett való séta és a vasrúdosok kissé elűgörgő ablakok ugyanazt a szerepet töltik be, mint a Sierra-Martinez fivérek múlt századbeli színdarabjaiban. A tisztaság és rend déli népeknél szokatlan tisztelete feltűnő. A legkisebb helységeken vakító fehérségű falak, vilányvilágítás, ragyogó eukrázsdák, fürdőszobák és más higiénikus berendezések. A városban kávéház-szerű nyitottság, politikai, de csendes klubok, ahol a betévedő idegen is kitűnő feketekávéval kaphat. Zenéjük a ritmusban tombolja ki magát és olyan táncra forraló, mint egyik népé sem!

Spanyolország a történelmi és műemlékek hazája. Festők Vellasquez, Murillo és Goya elérik az olasz festők nagyságát. Műemlékeik, ha nélkülözök is az olaszországiak márványának finomságát és sokféleségét, de az Alcazar, az Alhambra és cordobai székesegyház belső díszítésének gazdagsága és hangulatossága páratlan.

Ennek az országnak gazdag és különös erőforrásai vannak. Három mezőgazdasági kiviteli cikke: a bor, étolaj és a parafa sokat hoznak. Rézérc kivitele is jelentős. De ezeknél sokkal jelentősebb az a segítség, amiben Spanyolország az Újvilágból részesül. V. Károly és katolikus Izabella világbirodalma ugyan eltűnt a földszínről, de a magán tulajdon rendszere fennmaradt. A conquistadorok és követői nek szerzeménye legalább részben a leszármazók, tehát spanyolok kezén maradt. Amerikát járt emberek től halljuk, hogy az Egyesült Államok bizonyos részein még ma is érezhető a spanyol kultura hatása. Közép- és Délamerikában nincs is más! Sok délamerikai spanyol család vándorol vissza akárcsak lady Astor, a közismert konzervatív képviselő nő milliárdos családja — Angliába... Még többen gyűjtik össze jövedelmük, keresményük egy részét spanyolországi bankokban vagy fektetik spanyolországi értékekbe. A Neptunia kapitányának is komoly elfoglaltságot jelentett annak az egyszerű spanyol öregasszony hagyatékának felvétele, aki harmadosztályú utasként Argentínából való hazai útján a hajóúton halt meg és akinek ruhájában bevarrva százezer pezétát találtak. A spanyol összetartásról mindenkit meggyőzhetett a nagyméretű szevillai latin-amerikai kiállítás, amely egy évvel ott jártam előtt zajlott le ugyan, de amelynek területén — a világ egyik legpompásabb parkjában — minden közép- és délamerikai állam maradandó becsű palotával gazdagította az „anyaország” műemlékeit, a melyekben én is gyönyörködtem.

Ilyen körülmények között nincs mit csodálkozni azon, ha ez az ország nem erőltette iparának fejlesztését. Pénzügyi egyensúlyát fenn tudta tartani akkor is, ha iparikkokban behozatalra szorult. Mezőgazdaságának többtermeléséért sem kapálózott. Bizony nagy kiterjedésű búzatáblákon üszögtől fekete kalászkokat ringatott az óceáni szél, holott az üszög leküzdése egészen könnyű védekezés kérdése. A természetből is, ügylászott csak a kalász érdekelte a népet, illetve a nagybirtokost, azt sarlóval vágták le a szalmát alig s így az anyaföldnek még részben sem adtak vissza abból, amit adott. Viszont a műemlékek közelében vagy fürdőhelyeiken levő szállók fényűzése erősen meghaladta a középeurópai fogalmakat, nyilván a spanyol grandok és az óhazába olykor üdülést kereső spanyol amerikai milliomosok igényeinek kielégítésére.

Egy évvel ottjártam után Spanyolország, a mely akkor a világ legbékésebb benyomását keltette, lángba borult. Azóta már tudjuk és ezt személyes tapasztalataim is alátámasztják, hogy már Primo de Rivera és XIII. Alfonz sem belső okok, népszerűségük elvesztése miatt buktak meg. Alkalmassint egy olyan külpolitikai tájékozódást kezdeményeztek, a mely Angliának és Franciaországnak sem kedvezett. Barthou, az akkori francia külügyminiszter, aki Marseillesben merénylet áldozata lett, mestere volt az ilyen tevékenységnek. A köztársasági Spanyolország híven az Angliának és Franciaországnak megfelelő külpolitikai közömbösséget tanúsította. A visszacsapás, ennek a világhatalmi szempontból igen fontos területnek külpolitikai állásfoglalása iránt a spanyol belháborúban indult meg és győzedelmeskedett kétségkívül olasz-német segítséggel és az olasz-német álláspont javára. A spanyol belháború két idegen hatalom külügyminiszterét buktatta meg: Edent, akit nem volt hajlandó kormányja a beavatkozás útjára követni, mert aggodalmaskodott, hogy a beavatkozással a bolsevizmust segíti uralomra Spanyolországban és emiatt a Blum-Deibos féle beavatkozási bizottság különböző keresztező javaslatával végigtárgyalva a mai ellenség győzelmét és Litvinovot, aki Oroszországot, bízza a demokráciák jól felfogott érdekeinek követésében, a köztársasági Spanyolország támogatásába belevitte, amiben magára és alul maradt. A demokráciáknak ez a magatartása betetőzést nyert Münchenben, amihez képest Oroszország is keresztülvitte a maga külpolitikájában a Németország felé hajló fordulatot. Vannak források, amelyek arra mutatnak, hogy Németország számára Oroszország barátsága azóta látszott kívánatosnak, amióta Spanyolországban méltó és kemény ellenfélnek mutatkozott.

A mostani viszályban Spanyolország alig hallatta szavát. Franciaország, hogy különös súlyt adjon madridi képviselőletének, az agg Petain marsallt küldte oda. A veterán nemzeti hős legutóbb panaszkodott egy általa összehívott sajtóértekezleten, hogy őszinte sajnálatára, a spanyol sajtó nagyrésze nem tanúsítja a szövetségesek ügyére kívánatos megértést. London kereskedelmi szerződés iránt invitálta meg a spanyolokat; meg is állapodtak egy kétfélmillió fontnyi árúcsereben. Vajudnak a hegyek és nevésséges kis egér szünetik! A spanyol álláspont iránt való aggodalmaskodás csendült ki Reynaud francia miniszterelnök multheti szavaiból, mikor Olaszországot nyomban sorban követve közölte, hogy Franciaország szeptember eleje óta haszlatlan hívta problémáik barátságos tisztázására a két országot, a francia meghívás nem talált visszhangra. Ebből következik, hogy a két ország külpolitikai vonalvezetése azonos, amint ez nem is lehet kétséges. A spanyol államfő és a mostani spanyol rend, amelyről Spanyolországban járva azt kell feltételeznem, hogy mintán középutat jelent a feudáliszmus, plutokrácia, demokrácia és kollektívizmus között és a szociális államot jelenti, a mai helyzetben a spanyol nép számára legjobban megfelel. Olaszországnak köszönhető győzelmét és megszilárdulását. Az ország a hosszú és kemény belháborútól fáradt, Franciaországtól különben az áthatolhatatlan Pyreneusok vá-

lasztják el, fenyegető katonai veszélyt a szövetségesekre nem jelent. Am kézzelfoghatóan fontos és döntő állásfoglalása Gibraltár szempontjából és ennek a pontnak kiemelkedő kulcs helyzete csak addig érvényesíthető, míg Madrid és London, tehát Róma, Madrid és London nem kerülnek végzetes ellentétbe egymással!

Spanyolország a napoleoni időkben játékszere lett idegen hatalmaknak. Napoleon és Wellington keresztül-kasul gázoltak rajta és a nép irtózatosan szenvedett. Erre a példára utalt Churchill Norvégia mostani helyzetében, hogy az angol közvélemény megnyugtatóra kedvező jóslattal szolgáljon. Isten óvjon azonban minden országot, hogy saját létevédekétől távol eső indulatok véres áldozatává legyen! Ez a szép és békés ország és jó nép kíméletet érdemel, mégis úgy történt, hogy tegnap és tegnapelőtt idegen diplomáciai célkitűzések és egy európai háború évekig tartó főpróbájának kereszttüzébe került. És ami megtörtént tegnap, az nincs kizárva holnap. A mai helyzetben inkább a fentieket tartottam érdemesnek Spanyolországról elmondani, mintsem színes leírást a bikaviadatok, Carmenek és a tüzes spanyol bor kifogyhatatlan romantikájának.

(A befejező közleményben az északafrikai gyarmatokról fogunk írni.)

A Központi Nyugdíjpénztár rendelete a nyugdíjasok költözködése esetére

Csikszeredáról jelentik: Az állami nyugdíjasok átköltözködésével kapcsolatban a múltban különböző eljárást követtek a hatóságok. Ennek az volt a káros következménye, hogy egyeseknek áthelyezési kérését hosszú időn át nem intézték el, másrészt pedig voltak olyanok is, akik az összesség érdekeinek rovására, a rendelkezésükre álló lehetőségek igénybevételével, félreverték a hatóságokat és két helyen is felvették nyugdíjaikat. Ezeknek a visszaállásoknak, törvénytelen ségeknek egyszerre végetvetett az Országos Nyugdíjpénztár központi vezetőségének rendelete, mely 2700/1940. szám alatt a napokban érkezett meg az itteni pénzügyigazgatóság nyugdíjügyosztályához. A rendelet előírja, hogy az a nyugdíjas, aki lakhelyét megváltoztatja és azt óhajtja, hogy nyugdíját más pénzügyigazgatóság útján folyósítsák, ezt az Országos Nyugdíjpénztár központjától (Casa Generala de Pensione) kell kérnie és pedig minden hónap 10-ig, mert csak ez esetben intézkednek úgy, hogy a nyugdíj még abban a hónapban a kívánt helyen folyósíttassék. A kérvényt annál a pénzügyigazgatóságnál kell benyújtania az érdekelt nyugdíjasnak, amely a kérvény beadásáig a nyugdíjat folyósította. A kérvényben meg kell jelölni a nyugdíjkönyv számát és annak a határozatnak a számát is, melynek alapján a nyugdíjat részben fizetik. Ha a kérvényben ez a két ügyiratszám nincs feltüntetve, a kérvényt nem veszik figyelembe. Amennyiben valaki ugyanazon pénzügyigazgatóság hatásköre alá tartozó területen változtat lakhelyét, úgy a fenti kérést az illetékes pénzügyigazgatósághoz kell intéznie és a kérést a pénzügyigazgatóság saját hatáskörében intézi el. Az új lakhelyen a nyugdíjat akkor folyósítják, amikor a Központi Nyugdíjpénztár rendelete erre vonatkozólag megérkezik.

CORSO mozi

húsvéti programjában:

Vizet Canitogának

mesterfilm, melynek rendezése minden eddig felülmúl. A főszerepekben

Hans Albers

Hilde Sessak

Charlotte Susa

Peter Voss

JEGYZETT MÁR HADFELSZERELÉSI BONT?

= KÖZGAZDASÁG =

Megélénkült a forgalom a nagyhéten

A kedvező időjárás és az ünnep előtti hangulat kedvező változást idéztek elő

A fővárosi kereskedelmi és iparkamara összegezve az országból beérkező jelentéseket, megállapítja, hogy a nagyhét a forgalom örvendetes fellendülését idézte elő. Bár korántsem fogy annyi árú, mint a múlt esztendő megfelelő szakában, mégis az előző hetek pangásával szemben jelentékeny az enyhülés. Míg az elmúlt hetekben a fogyasztók részéről határozott tartózkodás volt észlelhető, az utolsó héten a helyzet radikálisan megváltozott. Erre alapos szükség volt, mivel a kiskereskedelmi forgalom csökkenése aggasztó mérvet öltött. A bucarestii kereskedelmi kamara az egyes cikkekre nézve a következőket jelenti:

Gyarmatarú: A forgalom általában élénkebb, mint azelőtt, mivel az eladások mérve a húsvéti beszerzésekkel növekedett. Kelet felől normális az import, míg nyugatról egyes cikkek, mint a halzsír, szardínia, stb. korlátozott mennyiségekben érkeznek. A hitel hiánya fennáll. A kiskereskedelemben teljesen szortírozott készletek vannak. A detailisták a forgalom csökkenését részben a korai záróráknak tulajdonítják.

Gyapjú, gyapot, cérna, kézműárú: Gyapjúban a beszerzés normálissá vált, de az üzletkötések száma érezhetően csökkent. A csökkent kereslet dacára is a külföldi gyapjú hiánya érezhetővé válik. Megszorított hitelek. — Gyapotban áruhiány, különösen parasztcikkekben, míg az ipari gyapotban mérsékelt a kereslet. Igen lecsökkent készletek, hitelhiány. — Cérnában jó eladások, a belföldi termékekben kielégítőek a készletek, míg külföldi árúban aszortáltak a

raktárak. Készpénzületek. — **Kézműárúban** gyenge a forgalom, csak a díszműárúk kereslete élénkült. A forgalom csökkenését részben az előrehaladott időny, részben az okozza, hogy a magas árak nem állanak arányban a fogyasztók fizetőképességével.

Bőr- és cipőárú. Bőrárukból stagnálás, míg kész cipőben javultak az eladások. Hiány van nyersbőrben, mivel a vágatások csökkentek.

Építőanyagban az építkezések lehetősége folytán a piac élénkülhetne, de a beszerzés nehézsége és a munkaerő hiánya nem engedi az üzlet kialakulását. Ablaküvegekben az eladások stagnálnak, bár árúban nincsen hiány. **Deszkaárúban** gyenge ütemben fejlődik ki a forgalom, ami jórészt áruhiánynak, a készletek hiányának tulajdonítható. Az exportkészlet tartott. **Vasárúban** hiány mutatkozik és az eladások mérsékeltek. Csupán mezőgazdasági cikkekben élénkült meg az üzlet.

Tüzelőanyagok. Petróleumanyagban kellő készletek, normális üzletmenet, a hitel emelkedőben. A szén piacán kellő készletek, de tartózkodó kereslet. Kocszban csak korlátozottan lehet a szükségletet kielégíteni. **Tüzfűtésben** a kereslet az enyhült időjárás dacára se csökkent, a közönség a jövő időnyre is kezd vásárolni.

Vegyipari cikkek, drogok. A külföldi beszerzés egyre nehezebb. Franciaországból, Németországból és Angliából egyes cikkekben teljesen csökkent a behozatal. Mérsékelt készletek, stagnáló eladások, erősen megszorított hitel.

(=) A banati gabonaárak. A temesvári piacon az üzleti forgalom gyenge és a gabonaárak a következők: Buza 680 lei, tengeri 545 lei, zab 580 lei, tökmag 1400 lei, napraforgómag 850 lei. Az árak általában lemorzsolódnak.

= **Életbeléptek a fenyő-fűrészarúk maximális árai.** A Monitorul Oficial közli a nemzetgazdasági minisztériumnak a fenyő-fűrészarúk maximális árait életbeléptető rendeletét. Ez a rendelet részletesen közli az egyes áruárúkat hivatalos árait bucarestii paritásában. Az ország egyéb vidékein ezek az árak köbméterenként 100—350 lejellel alacsonyabbak, mint a fővárosban. A megállapított maximális árak kifejezetten nagybani eladásokra vonatkoznak.

= **A favállalatok a bőrcserzéshez szükséges nyersanyagokat a Nyersbőrbeszerzőkarszövetkezetnek bejelenteni kötelesek.** A nyersbőrbeszerző karszövetkezet (ODAMP) felszólította azokat az erdőipari vállalatokat, amelyek bőrcserzéshez szükséges nyersanyagokat termelnek, hogy ilyen készleteket jelentsek be a karszövetkezetnek. A bejelentésben a termelt mennyiséget, a feladóállomást, az átadás idejét és az árakat is fel kell tüntetni.

(—) **A hivatalos devizaárfolyamok.** A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) 107% felárral: angol font 851.80—873.13, dollár 211.65—216.95, svájci frank 47.51—48.75, holland forint 112.40—115.20, palesztinai font 852.84—874.16, egyiptomi font 873.54—895.33, belgas 35.50—36.43. Devizák 38% felárral: angol font 567.87—582.08, svájci frank 31.67—32.50, francia frank 3.24—3.31, márka 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27, (felár nélkül) cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.98—3.05, (felár nélkül) török líra 92.

A fakereskedők egyesületének emlékirata a kormányhoz

A termelői engedélyek enyhébb kezelését kérik az érdekeltek

Az Erdélyi Fakereskedők Egyesülete, amely Arad székhellyel működik, emlékirattal fordult a nemzetgazdasági minisztériumhoz. Az emlékirat szerint az egyes megyeszékhelyeken lefolytatott hatósági tájékoztató megbeszélésekből kitűnik, hogy ezidőszakra egy normális tél tüzfűtésigényének csak a fele áll rendelkezésre. Ezért a Fakereskedők Egyesülete arra kéri a minisztériumot, hogy kormányhatóságilag rendelje el a meglévő, illetve a fokozatosan termelendő tüzfűtőkészletek, valamint a községek és a városok, tehát az egyes megyék lakossága tüzfűtésigényének bejelentését. Ilymódon tiszta képet lehetne kapni arról, hogy mennyi fára van szükség és mennyivel rendelkezik az ország. Az egyesület azt is kéri, hogy a tüzfűtőtermelési határidőt, amely április elsején lejárt, július 31-ig hosszabbítsák meg, a hivatásos erdei munká-

sokat pedig mentesítsék a katonai összpontosítás alól.

Ha ezekhez a kérdésekhez a minisztérium hozzájárul, akkor meg van a remény a tüzfűtőtermelés némi fokozására, annál is inkább, mert a városvezetőségek legtöbbje feloldotta a tüzfűtő maximális alól és így a termelők magasabb eladási árak reményében folytathatják a termelést. A magasabb árakat szerintük az teszi indokolttá, hogy a munkabérek és a fuvardíjak emelkedtek.

Az Erdélyi Fakereskedők Egyesülete beadványában még a tüzfűtőre vonatkozó termelői engedélyek kérdésének enyhébb kezelését is kérték, mert az utóbbi időben a termelésre vonatkozó kérvények elintézése rendkívül sok időt vett igénybe és rendszerint csak a kérvényezett teher felére adtak termelési engedélyt.

= **EMELKEDIK A TENGERI ÁRA.** Bucarestből jelentik: A búzakivitel tilalom elrendelése következtében a gabonapiacra tengeriben mutatkozik nagyobb kereslet. A legnagyobb vásárlók Olaszország és Németország, a tengeri ára pedig 53—57 ezer lei körül alakult ki dunai kikötőben.

= **Törökországból hoz be ócskavasat az Astra.** A külkereskedelmi minisztérium engedélyt adott az Astra vagongyárnak, hogy Törökországból 5000 tonna ócskavasat hozzon be, kg-ként 4.30 lei maximális áron. Kompenzációként az Astra galvanizált vashordókat szállít ki 60 leies kg-kénti áron.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10

= **Kinevezték az ármegállapító bizottságokat.** A nemzetgazdasági miniszter kinevezte a március 4-iki törvény alapján az ármegállapító bizottságokat. Ezúttal az élelmiszer-, a ruházati (cipő és ruha) vegyipari és textilipari bizottságok kerültek kinevezésre. A textilipari bizottságban a minisztériumot Ing. Traian Trimbitioni ipari vezérfelügyelő, volt aradi iparfelügyelő képviseli.

= **Bucarestiben emelték a taxi árát.** Az állami mértékhatóság fővárosi osztálya most végzi a bucarestii taximéterek leplombálását az új taxiáraknak megfelelő beállítás után. A jövőben a bucarestii taxi indulásnál 14 leit, további minden 300 méternél 4 leit számít fel.

= **Megindult a tengeri vetése.** Az ország különböző helyein lázasan indult meg a tengerimagvak elvetése. Emellett helyenként még a búzavetések is folytatók, míg több ezer holdon indult meg az ipari növény termesztése.

Vasárnaptól kezdve bemutatásra kerül a Hugo Victor halhatatlan regénye után készült szenzációs film:

A notre-damei toronyőr

Több ezer szereplő! Nagyszerű rendezés! A főszerepben: Charles Laughton. Kedvezményes és szabadjegyek érvénytelenek. Jegyelővétél már megkezdődött az összes előadásokra, melyek d. u. 3 órakor kezdődnek

A nemzetvédelmi járulékos adó új kulcsa

Az adó átvitelezésnél hivatalból számítják ki az új adóösszeget

Az 1938. évi áprilisi adótörvény vezette be a két százalékos nemzetvédelmi (adicionális) adót, a melyet a múlt évi adótörvény módosítás 4 százalékra emelt. (Ezúttal nem a 2 százalékos forgalmi adó jellegű adóról van szó, amelyet csak az idén rendszereztek). Az 1940. évi adómódosítás a nemzetvédelmi (adicionális) adót újra szabályozza a következőképpen:

- 8 százalék a mezőgazdasági birtok után,
- 8 százalék a háztulajdon és az adótörvény 13. szakasza szerinti telkeknél.
- 6 százalék az adómentes házaknál.
- 7 százalék az ingójóvaléknál (mobiliár), valamint a kereskedelmi és ipari vállalatoknál.
- 4 százalék a 30 ezer lei havi jövedelmet megha-

ladó fizetésekénél, továbbá az osztalék és jelenléti díj utáni jövedelmeknél.

6 százalék a kisipari jövedelménél, kivéve a patenta fixába osztályozottakat.

Azon jövedelmeknél (fizetés, osztalék stb.) ahol az adólevonására harmadik személy köteles, úgy az adonális adót is le kell vonni. Mindazon tőkekezes adómatadó és alkalmi jövedelem esetében, ahol az adó április 1-ig nem lett leróva, a fenti felemelt adonális adó fizetendő tekintet nélkül arra, hogy mikor vált az adó esedékessé. Tehát a késedelmes fizetés hátránya, hogy a felemelt adót kell megfizetni. Egyebekben az új adókvótát az idei átvitelezésnél hivatalból számítják ki.

Méh hivatása a természet életében

(Folytatás). A növények a fajfenntartási ösztönük biztosítása szempontjából valóságos versenyre kelnek egymással az irányban, hogy melyikük tudja biztosabban magát észrevétni a termékenyítő méhével. Egyik-másik faj növény feltűnő színpompába öltözik násza idejére, hogy a feléje röppenő méh öt vegye észre előbb. A másik növény pedig hamiskán, kellemes illattal tölti be maga körül a levegőt az epedve várt találka idejére. A szerényebbjei, melyeknek virágai kevésbé feltűnőek, gazdagabbak mézforrásukkal, édesebb csókjaikkal iparkodnak az elsőbbséget a méhek részéről maguknak biztosítani.

Amidőn a növény megtermékenyült, többé nem törődik a méhével, virágszirmai lehullnak. A méh kiváltása megszűnik, élettevékenysége az utód, az életképes mag felnevelésére irányul. A növények világában vannak sokan olyanok, melyek termékenyítő ivar szerveiket féltve, elzárva tartják. A természet ezekről is gondoskodott, mert vannak az ő részükre is erősebb vad méhfajok, melyek a szorosan záródó virág ajkakat felnyitják és a termékenyítést végrehajtják. Nem feledkezett meg a természet azon növényekről sem, melyek virágaikat az alkonyatban vagy az éj leple alatt hozzák és napfelkeltekor szirmaikat összecukják. E növényeknek is meg vannak a lovagjaik az éjjeli rovarok világából.

A növény és állatvilág szoros kapcsolatának igazolására példának állítom fel az anyaméh életét egy változatos időjárás arányban, amikor is ő, a fiának számát aszerint szaporítja és apasztja, ahogy a mező (határ) flórája azt megkívánja.

A mai modern mezőgazdálkodási kultúrával a természet tengelyét kibillentettük a helyéről, a rendszeres csapadékokat előidéző sok tavat, árterületet, erdőt, virágzó kaszálókat eltüntetünk, melyek hivatva voltak segédkezni a föld egyesített nagy testének az életfenntartásában.

A méhészgazda, aki a természet e szép törvényeit fel nem ismeri, azzal megbarátkozni nem tud, méhet az ő nyereszkeskedési vágyainak kielégítő eszközül tartja, sohasem lesz a méh munkájával megelégedve. Szeressük méheinket nemes hivatásukért, szeressük őket munkás szorgalmukért és szeressük őket azért, mert létükkel az emberi életet is támogatják.

Bíró Pál

A német gépgyártás két nagy teljesítménye

Az utóbbi időben két német gép érdemel nagy figyelmet a teljesítmény szempontjából. Ez a kiaknázási gép és a gőzturbina. A gőzturbina 75.000 m²/h erőt képes kifejteni. Az AEG által szállított kiaknázási gép az egész világon jelenleg a legnagyobb, amely Nyugatnémetországnak egyik új aknájában van használatban. A gép óránként 545 tonna szenet takarít ki 1050 méteres mélységből. Naponta 14 órai munkaidő mellett ez a gép képes 7600 tonna szenet kitermelni, amely mennyiség ötszáz darab 15 tonnás vasúti kocsiakománynak felel meg. A tárcsát egyszerű, egyenletes áramú motor hajtja, amely képes 7500 KW erőt kifejteni. Egy másik ilyen gép most áll befejezés előtt. A gőzturbina leginkább a vegyi iparban találunk alkalmazást. Az AEG által épített hatalmas gőzturbina a vegyipar egyik legnagyobb vállalatánál nyer alkalmazást és egy szivattyúval van közvetlen kapcsolatban, amely állandóan működik. A gőzturbina teljesítőképessége igen magas, körülbelül 80 százalék. Ennélfogva a turbina az egész üzem erőfejlesztésének majdnem a felét képes szállítani. Az a vállalat, ahol ez a turbina működik, állandóan üzemben van. A turbina nagy erőfejlesztésre való tekintettel a vállalat lényeges gőzmennyiséget takarít meg és a magasabb vételárat ezáltal is pótolja.

— Részvénytársaságok igazgatóságai és felügyelőbizottságai tagjainak kifizetett illetmények bélyegilleték alá esnek. A központi bélyegbizottságnak folyó évi március 22-én tartott ülésén hozott határozata szerint a részvénytársaságok igazgatósági és felügyelő bizottsági tagjainak kifizetett illetmények a bélyegtörvény 15. szakasza 4. §-a szerint 1,68%-kal illetékezendők. Határozatát a bizottság azzal indokolja, hogy az igazgatósági tagok megbízott minőségben intézik a társaság ügyeit, a felügyelő bizottsági tagok viszont állandó jellegű megbízás alapján végzik a társaság ügyvitelének ellenőrzését és így meghatalmazottaknak tekintendők, melyre vonatkozó megbízások a bélyegtörvény fenti szakasza szerint illetékezendők.

Klinger Paul és Engel Alexander, az U.F.A. Éyék rendőrbiztos című nagy filmjében

SPORT

CAMT—Chinezul barátságos mérkőzés lesz vasárnap

Vasárnap, április 29-én délután öt órakor a Banatul-pályán bonyolítják le a CAMT—Chinezul-Ilse barátságos mérkőzést, amely presztizs jellegével bír. Mindkét csapat erősen törekszik majd a győzelemre, a Chinezul azért, hogy A-liga képességeit igazolja, a CAMT pedig a csapat állandóan javuló formáját kívánja dokumentálni. Legjobb összeállításában áll fel a két együttes és ez lesz az első mérkőzés, amellyel a rendező egyesületek fel akarják eleveníteni a régi idők derbimérkőzéseinek érdekességét. A közönség szép sportot kap vasárnap és élénk érdeklődésre lehet számítani a két csapat hível részéről. Ezt megelőzően ugyanezen két egyesület ifjúsági csapatai mérkőztek meg egymással.

Sporthírek mindenfelől

★
 Április 30-án játsszák le a Román Kupa döntőjét. A husvéti ünnepekre a fővárosba tervezett nemzetközi mérkőzések elmaradnak és ehelyett a Román Kupa döntőjét játsszák le. A Venus a Sp. Studen tesc együttesével méri össze erejét. A Rapid FC ellenfele az FC Braila lesz. A döntőre pedig április 30-án kerül sor.

★
 A Dragos Voda legyőzte a Sportul csapatát. A fővárosi diákcsoport Cernautiban vendégszerepelt, ahol a Dragos Voda együttesétől 3:2 arányban vereséget szenvedett. A mérkőzést közel ötezer ember nézte végig.

★
 A Venus pályán rendezik meg a Románia B) — Magyarország B) válogatott mérkőzést. Május 19-én amikor a román válogatott csapat Budapesten játszik, a B) válogatott a román fővárosban méri össze erejét Magyarország B) csapatával. Ezt a mérkőzést valószínűleg a Venus pályán rendezik meg.

★
 Megbüntetett játékosok. A vasárnapi UDR—Makkabi barátságos mérkőzésen Moisescu (Makkabi) és Zsizsik (UDR) olyan csúnya jeleneteket rendeztek, hogy a játékvezető mindkettőt eltávolította a játéktérrelől. Ezzel azonban nem fejeződött be az ügy, mert egyesületeik a játékosokat fejenként 2000 lei pénzbüntetéssel sújtották.

★
 A Venus nagy győzelme Craiován. A bajnokcsapat kedden Craiován vendégszerepelt, ahol 9:3 arányú fölényes győzelmet aratott. A Venus nem erőltette meg magát, ennek ellenére aránylag könnyen nyerte a mérkőzést.

★
 Barátságos mérkőzés Brailán. Az FC Braila csapata, amely husvétkor a Rapid FC ellen játszik Román Kupa mérkőzést, kedden barátságos mérkőzés keretében legyőzte a DVA együttesét. Eredmény: 3:2. Érdekes, hogy a brailai csapat a legutóbbi 12 mérkőzésen megszerezte a győzelmet.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATÁ

Április 26-án, pénteken a következő gyógyszerterek tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban az Unirii téren levő Weisz gyógyszerter.

Gyárvárosban a Maresal Joffre úton levő Schul gyógyszerter.

Erzsébetvárosban a Carol úton levő Keller gyógyszerter.

Józsefvárosban a Preyer utcában levő Ungváry gyógyszerter.

Mehalában a Corvin gyógyszerter és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszerterára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Mozi

MŰSOR

Pénteken és szombaton a mozik nem tartanak előadást.

Színház

A Thalia zenés vigjátékujdonsága:
Klotild néni

Vasárnap estétől kezdve új darabbal bővül a Thalia temesvári műsora. Ekkor kerül színre először Vaszary János és Losonczy Dezső zenés vigjáték-ujdonsága, a Klotild néni.

Ez a darab nem szorul különösebb beharangozásra, mert Vaszary János kipróbált mestere a mulattatásnak, Losonczy Dezső muzsikája Európáig hírnévre örvend, s maga a Klotild néni egyike volt az esztendő legnagyobb sikerű zenés ujdonságainak: jóval túlélte a századik előadást.

A Klotild néni ötletes, fordulatos, szellemes darab. Sokszor surolja a bohózat határait, nagyszerű figuráiban a mai társadalom legmarkánsabb alakjaira ismerünk. Klotild néni nemcsak nevetet, hanem ostromoz is.

A Klotild néni szereplő gárdájának élén Fényes Alice áll, aki ezúttal egy komisz cseléd mulatságos alakját hozza elénk. A többi női főszereplő Haáz Joli, Dálnoky Dudus és Feledi Éva. A férfiak közül kettő feladatukhoz jutottak Kovács György, Nagy István, Lantos Béla, Tóth Elek, Szabados Árpád és Bérczi Mihály.

A Klotild néni négy egymásutáni napon van műsoron, de kedd estétől kezdve vele párhuzamosan műsorra kerül már Kodolányi János óriási hatású színműve, a Földindulás is, amely tudvalevőleg az idei évad egyik legnagyobb teljesítménye.

A THALIA SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Pénteken és szombaton este nincs előadás.

Április 28. vasárnap délután 3 órákor: Francia szobalány (Olcsó helyárrakkal.)

Április 28. vasárnap délután 6 órákor: Fenség fizetek!

Április 28. vasárnap este 9 órákor: Klotild néni (Vaszary János és Losonczy Dezső zenés vigjátéka).

Április 29. hétfő délután 3 órákor: Feleség (Olcsó helyárrakkal.)

Április 29. hétfő délután 6 órákor: Szülők lázadása.

Április 29. hétfő este 9 órákor: Klotild néni.

Április 30. kedden délután 3 órákor: A tolvaj (Olcsó helyárrakkal.)

Április 30. kedden délután 6 órákor: Klotild néni.

Április 30. kedden este 9 órákor: Földindulás. (Kodolányi János óriási sikerű színműve.)

A COLOSSEUM SZÍNHÁZ BÜCSÖMŰSORA:

Péntek és szombat: Szünet.

Vasárnap délután 3 órákor: Marica grófnő, olcsó

helyárrakkal.)

Vasárnap délután 6 órákor: Julia (Farkas Imre operettje. Rendes helyárrakkal.)

Vasárnap este 9 órákor: Gyimesi vadvirág. (Rendes helyárrakkal.)

Hétfőn délután 3 órákor: Túl a Nagykrivánon. (Olcsó helyárrakkal.)

Hétfőn délután 6 órákor: Gyimesi vadvirág. Rendes helyárrakkal.)

Hétfőn este 9 órákor: Gül Baba. (Rendes helyárrak.)

Kedden délután 3 órákor: Nyitott ablak. (Olcsó helyárrak.)

Kedden délután 6 órákor: Gül Baba (Rendes helyárrakkal.)

Kedden este 9 órákor: Csárdás királynő. (A társulat búcsúelőadása. Rendes helyárrakkal.)

Jegyek a fenti előadásokra már pénteken délután 10 órától kaphatók a gyárvárosi Colosseum pénztáránál, naponta 10—1 és 4—7 óra között.

Rádió

PÉNTEK, ÁPRILIS 26.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 13.50: Időjelzés, éterrend, egészségügyi tanácsok. 14: Hírek. 21: Hírek, sporthírek.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Ruszin ifjúsági előadás. 11.45: Előadás. 13.10: Seta a Nemzetközi Vásáron. 13.40: Hírek. 14: Énekhangverseny. 14.30: Katonazene. 15.30: Hírek. 16.45: Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 17.10: Diákfélóra. 17.45: Idő, időjárás, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Cigányzene. 18.45: Előadás. 19.10: A rádió szalonzenekara. 20.05: Sportközlemények. 20.15: Hírek. 20.25: Énekhangverseny. 20.55: Bajor Gizi előadása. 21.25: Országos Postás Zene- és Kultúregyesület hangversenye. 22.40: Hírek. 23.10: Mindenből egy keveset. Közvetítés. 24.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Hanglemezek.

Budapest II. 18.50: Cigányzene. 19.10: Gyorsírótanfolyam. 20.35: Előadás. 21: Hírek. 21.25: Csiszár Béla előadása. 21.55: Cigányzene. 22.35: Időjárásjelentés.

SZOMBAT, ÁPRILIS 27.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 13.55: Időjelzés, vízállásjelentés. 14: Hírek. 21: Hírek, sporthírek.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, hangleme-

zek. 11: Hírek. 11.20: Ifjúsági rádió. 11.45: Mit nézzünk meg? Ismerteti Radnóti Aladár dr. 13.10: Éneklő ifjúság. 13.40: Hírek. 13.55: Szabó Pál gondonkázik. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 16.45: Üzenetek a Nemzetközi Vásárból. 17.15: Bábjáték. Közvetítés. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 15.15: Cimbalom hangverseny. 18.45: A házi betegápolás tudománya. Közvetítés. 19.15: Cigányzene. 20.15: Hírek. 20.25: Elbeszélés. 20.40: Muzsikál a mult. Lehár Ferenc élete dalban, muzsikában és prózában. 22.40: Hírek. 23.10: A rádió szalonzenekara. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Cigányzene.

Budapest II. 19.45: Mezőgazdasági félóra. 20.25: Zongorahangverseny. 21: Hírek. 21.25: A kassai rádió műsorából. 22: A facipő. Előadás. 22.30: Kamarazene.

Európai magyar nyelvű hírszolgálat: 18.15: Bécs. 18.30: Prága (Reichssender Böhmen 269.5 m. RH 31 m.) 18.50: Pozsony (298.8 m.) 18.50: Pozsony. 20: Prága (Reichssender Böhmen 269.5 m. RH 31 m.) 20: Toulouse (328.6 m.), Marseille-Provence (400.5 m.) 20.55: Róma II. (245.5 m. és RH 31.15 m.) 22.15: London Nat. (261.1 m., RH 49.59 m. és 30.96 m.) 22.15: Bucuresti (364.5 m.) 23.15: Prága (Reichssender Böhmen 269.5 m. RH 31 m.) 23.45: Pozsony (298.8 m.) 23.45: Belgrád (437.3 m. BH 49.2 m.) 23.45: Toulouse (328.6 m.) Nice PTT (247.3 m.) 23.50

TENGEREK
RABJA

Itta: RÉVAY GÉZA

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Utánnymás tilos.

Ők ketten meg egymás szemébe nézegettek.

Vagy túltek Garibaldi pálmái alatt... Libera mesélt, sokat, gyorsan, énekelve... László meg bólogatott, mélyeket szíppantott a csodálatos kert trópusi levegőjéből és még mélyebben szívta a kislány fekete hajának illatát. És hallgatott.

Ott az egyik padon kérdezte először Libera, hogyan is mondják azt magyarul, hogy — io ti amo? László aztán mondta neki: — sze-ret-lek.

— Tudom, tudom — kacagta a lány — ze-ret-lek.

Egyszer javította csak ki, később már öröm volt hallgatnia azt a furesán zengő szót, a piros ajkak közül kiszökkenő „ze-ret-lek”-et.

Sokat jártak együtt, talán többet is, mint amennyit kellett volna. Hosszúak a szicíliai délutánok. Délután öt órától hosszú az idő addig, míg tele nem hinti az Uristen csillagokkal az eget... Azt a hosszú időt mindig együtt töltötték, csak néha nézték riadtan az egyre jobban ürülő hajót, csak néha gondoltak arra, hogy itt valaminek nem sokára vége szakad.

Jaj, de hogy kezd bele László, ha akkor megmondja neki valaki, hogy hogyan is szakad majd vége.

A levelekre persze nem válaszolt, se az otthoniakra, sem pedig a Valyéra. Előlegért sem rimánkodott, amiért aztán Gloupachek valósággal elismerés-áradatban tört ki és biztatta, hogy csak így tovább és akkor még egész rendes ember lesz belőle.

— No látod, László, ilyen lány is van a világon. Ilyen, akinek az ital a kenyere, aki nem füstös, lármás bárókban tanyázik, akinek nem minden pillantása kiszámított, nem minden mozdulata valamiért mozdul... ilyen kis csitri, rövidhajú... nem túl elegáns, nem is valami vakító szépség, csak olyan... csak olyan... na... amilyen éppen hozzád

való. Aztán mégis milyen szépen eltöltitek az időt egymással.

Pedig akkor már kezdett nagyon beborulni az ég az Angelica felett.

Az történt, hogy az emberekben folydogáló jóakarát kicsurrant és az a nyúlós, ragadós folyadék úgy körülfonta a két gyereket, hogy azok már nem tudtak szabadulni.

Csínyja mendemonda indult el feléjük. Hogy mindig együtt vannak, hogy László alig dolgozik már valamit... hogy mindig másfelé jár az esze... hogyan merészeli az igazgató leányát kísérgetni... egy ilyen senki... egy kormányos...

Signor Cecchini vérszótörvényszéket hívott össze a hajó szalonjában. Ő volt az elnök, Capitano Grosso a bóhér, Camalich kapitány a vádló és Gloupacheknek jutott a nagyon halálos védőszerep.

Az Angelica üresen lógott már a köteleken. A híd fölött az S-lobogót lengette a szél... minden kész volt az indulásra.

A legénység a szárazföld utolsó örömeit élvezte, búcsúpolharakat üritettek valamelyik osteriában, ropogásra sült scombrit fogyasztottak hozzá és számolatlanul sorakoztatták egymás mellé a chianti-s üvegeket.

Alig egy két ember lézengett a hajón, amikor Lászlót hívták. Pista éppen akkor készült ki, a mikor ballotta, hogy mi lesz odabenn, odaterpeszkedett ő is a szalonajtó elé és várta a történendőket. Annyit azonban mondott Lászlónak, hogyha valami baj van, hát akkor itt van ő is — és sokatmondóan rakosgatta össze az ujjait ökölle... — Tudod, csak azért mondom! — tette még hozzá.

A kihallgatás elég rövid volt.

— Hogy tudja-e, — így kezdte Capitano Grosso, hogy micsoda ő itt a hajón? Felfogja-e milyen lépésre vetemedett? És közben szúrásra rántotta össze fekete szemöldökeit és ordított róla a rosszindulat. Látszott azon a hájas, csúf arcon, hogy élvezi a fiú kínlását.

Signor Cecchini jól megjátszott felháborodással kiáltott rá:

— Az én lányom... meg maga! — Aztán mintha csak akkor jönne rá a helyzet szörnyűségére, vagy mert nem volt túlságos nagy a szóbősége, meg-

fordította az előbbi sorrendet: — Maga... meg az én lányom... rettenetes!

— De hát, uram, — szólalt most meg Gloupachek — hiszen nem történt semmi... Olyan gyerek mind a kettő... fiatalok... Dio mio... Ez a gyerek otthon más társasághoz volt szokva, most talán az mozdított meg benne valamit, hogy úrilánnyal került össze... Ne vegyük olyan tragikusnak az esetet... Jóformán nem is eset... Csak a rosszakarát fújta fel azzá.

Ha tudta volna Gloupachek, hogy ezért a kis védőbeszédért feketelistára kerül...

Camalich a cigarettájával volt elfoglalva, László meg csak állt, hallgatott és nézte meredten a szenvedő, piruló kisleány arcot.

Borzasztó szavak bugyborékokat beme, karjain kidagadtak az erek és örült táncot járt benne az indulat... Útni... nagyot, az asztalra... hogy törjön recsegve, hogy szakadjon valami... csak ennek a szegénynek végére jusson már...

Talán már lendült volna az ökle, könnyes szemében talán már vért is látott... piros vért, mint a kéményen az a piros csík... szörnyű szóra nyílt volna éppen a szája, amikor fehérség libbent eléje, azt hitte lepke... azt hitte álmainak fehér ködfelhője... pedig a Libera fehér karja volt.

Nem törődve senkivel és semmivel, átfogta a fiú nyakát, aprócska tenyere odatapadt a szájára és a fülébe sügta:

— „Zeretlek!”

A férfiak összenéztek, Gloupachek belemosolygott a blúzába... és mikor Capitano Grosso látta, hogy a hatalmas direktor kibámul az ablakon — ő is úgy tett, mintha nagyon megértene a fiatalokat.

László olyan csöndben tette be az ajtó maga mögött, hogy szinte hallotta a megkönnyebbült sóhaj odabenn... Aztán ment, égővörös arccal, ernyedt izmokkal és megbékélt lélekkel a dolga után.

Az ajtó előtt odafordult Pistához:

— Azt mondta... „Zeretlek!” — érted-e?

Pista nem értette és úgy bámult a távolodó László után, mint ahogyan egészen kis gyerekeket, vagy bolondokat szoktak megértően, sajnálkozva végigmélni.

(Folytatjuk)

A ruhaszekrénybe bujtatott rendőr leleplezett egy szélhámos varázslónőt

Vigh Magdolna józsefvárosi asszony, aki a Pop de Basesti uca 27 szám alatt lakik, nemrég megismerkedett Boldica Cica negyvennyolc éves algyógyi illetőségű asszonnyal, akinek elpanaszolta, hogy nagyon szerelmes egy férfibe és szeretné, ha az feleségül venné. Boldica Rica kijelentette, hogy itt csak a varázslat segíthet, ezt pedig ő, aki ennek nagymestere, hajlandó ötszáz leiért megcselekedni. Többször is felkereste Vigh Magdolnát és igyekezett rábeszélni a varázslatra, amelyért ötszáz leit kért. A dologról értesült az udvarló is és rábeszélte Vigh Magdolnát, hogy vesse magát alá a varázslatnak. Azonban értesítette a dologról a rendőrséget, mert le akarta leleplezni a varázslónőt. Vigh Magdolna bele-

ment a dologba és tegnapra tűzte ki a varázslás idejét. Valamivel előbb azonban megjelent a lakásban egy rendőr, aki elbújt a ruhaszekrényben.

Nemsokára Boldica Rica is benyitott és megkezdte a varázslást, ami abból állt, hogy Vigh Magdolna testének különböző részeit bekente mézzel. Végül kijelentette, hogy a varázslás megtörtént, most már örökre hű lesz a férfi és meglesz az esküvő is. Amikor aztán átvette a jutalmul kikötött ötszáz leit, előlépett a szekrényből a rendőr és a varázslónőt a rendőrségre kísérte. Ott jegyzőkönyvet vettek fel, aztán pedig Boldica Ricát az ügyészségre kísérték.

Befejeződtek a román-német kereskedelmi tárgyalások

Aláírásra került az új megegyezést tartalmazó jegyzőkönyv

Bucurestiből jelentik: A külkereskedelmi minisztériumban új jegyzőkönyvet írtak alá, amely rendezi Németország és Románia között a kereskedelmi és fizetési forgalmat. Ez alkalommal számos könnyítésben egyeztek meg úgy a szállításra, mint a fizetésre vonatkozólag. Az egyezményről a külkereskedelmi minisztérium a

következő hivatalos közleményt adta ki:

A román és német kormány megbízottai a napokban tartották szokásos közös tanácskozását Bucurestiben, amely a megegyezések sorozatával végződött. A két bizottság az áru és fizetési forgalommal kapcsolatos kérdéseket beszélt meg és igen sok könnyítést határozott el.

LEGUJABB

Uj sajtóügyi törvény készül Magyarországon

Budapestről jelentik: Radocsay László igazságügyminiszter a képviselőházban beterjesztette a sajtó szervezéséről szóló törvényjavaslatot. A javaslat fontosabb pontjai a következők:

1. Külföldi állampolgárok semmi befolyást sem gyakorolhatnak a magyar lapok szellemi vezetésére. 2. Lapkiadó társaságok tagjai és részvényesei csak magyar állampolgárok lehetnek. 3. A kormány ellenőrzést gyakorol a külföldi lapok felett és betilthatja azoknak az országba való behozatalát. 4. A kormány megtilthatja azon hírek közlését, amelyeknek nyilvánvaló célja a szenzációhajhászás. 5. Bűnügyekben a

lapok csak szabatos tényállást közölhetnek és azt sem a lap első oldalán, vagy nagy betűkkel. Tilos a büntettek fényképének közlése. 6. A tiltott közlés büntetését szigorítják. 7. Tilos olyan perekről írni, amelyek a családi viszonyra vonatkoznak. 8. A parlament tagjainak és a hatóságoknak becsületvédelmét a javaslat megszorítja és a hatósági személyek rágalmozásának, vagy becsületsértésének büntetését növeli. 9. A felelős szerkesztő a büntetőtörvénykönyv szerint felelős minden lapközleményért. 10. Sajtóügyben gyorsítatik a bűnvádi eljárás.

Lemondott a belga kormány

Brüsszelből jelentik: A Havas ügynökség jelent, hogy a Pierlot-kormány benyújtotta lemondását. A kormányválság oka az, hogy a közoktatás-

ügyi tárca költségvetésének tárgyalásánál felmerült az a kérdés, hogy a tisztviselők kötelesek úgy a flamand, mint a vallon nyelvet ismerni.

Ujabb belső biztonsági intézkedések várhatók Angliában

Londonból jelentik: Az alsóház mai ülésén Anderson belügyminiszter bejelentette, hogy a kormány azzal a gondolattal foglalkozik, vajjon nem volna-e kívánatos védelmi intézkedéseket fogantatni azzal a céllal, hogy megakadályozzanak minden olyan tevékenységet, amely a nemzet háborús célkitűzéseit hátráltatná. Ez a kijelentés válasz volt azokra a kérdésekre, amelyeket a képviselők az angol kommunisták és fasiszták tevékenységével kapcsolatban tettek fel.

Svájc egyik tartományában külföldi egyén nem szólalhat fel a gyűléseken

Bernből jelentik: San-Gallen tartományban a német társaságok az utóbbi időben gyakorta üléseznek és ezért a hatóság elrendelte, hogy külföldi csoportok csak előzetes engedéllyel tarthatnak gyűléseket, de ezeken külföldi egyén csak a rendőrség engedélye alapján szólalhat fel.

Trondhjem birtoklását biztosították a németek

Berlinből jelentik: A DNB közlése szerint a német csapatoknak Trondhjemtől északra elért sikere a norvég háberü folytatása szempontjából nagy jelentőséggel bír. A Stankier környékén levő sorosok és más fontos pontok elfoglalása által Trondhjem meg van védve minden észak felől jövő támadás ellen. Az a vélemény uralkodik, hogy az ellenséges csapatok harc képessége ezen a vidéken igen csekély. Egész jelentéktelen német különítmény minden veszteség nélkül hat gépfegyverrel elfoglalt egy kitérő erődítményt, amelynek nagy jelentősége van.

Egy osloei lap azonnali békekötést követel

Osloból jelentik: A DNB közli, hogy a Fritt-Folk című norvég lap azonnali békekötést követel Németország és Norvégia között. A lap rámutat arra, hogy a norvég vizeken elhelyezett aknáknak az ország hadszíntérre vált. A német csapatok Norvégiába való hatolása nem irányul a norvégek ellen. Az említett ujság ezután bírálatot gyakorol Hambrónak, a storting volt elnökének magatartása felett és követeli, hogy Norvégia érdekében azonnal szüntessék meg a Németországgal való ellenségeskedést.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ÁLLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés húsz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szóig 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Telefon: 28-10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. — Nógrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45-06. — Wittek trafik Bulevardul Regele Carol 51. — Galgoczy trafik Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-13.

Oktatás

Líceumi tanár tanít román, francia nyelvet. III., Str. Corbului 5/a. 924

Alkalmazás

Bejárónő félnapra azonnal felvétetik IV., Ion Bratianu ucca 29. III. 14. 955

Allást keres

Jó házból való fiú tanulónak menne, csakis könnyebb szakmára. Cím a kiadóban. 929

Házi parkirozást, kertek átalakítását, valamint rendbetozését vállalom. Hoffmann Rudolf kertész III., Prelungit Mures 5. Casa Ditrich la Calea Ghiorocului. 923

Lukas

Déli fekvésű modern, 5 szobás lakás II. emelet, május 1-re kiadó. I., Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

Augusztus 1-re kis családi ház 3-4 szobás déli fekvésű, kerttel lehetőleg veteményes kerttel Erzsébetvárosban kerestetik. Ajánlatokat ár megjelölésével „Rendes ház, pontos fizető” jellegre a kiadóba kérünk. 926

Külfölte

Bérlet 250-350 holdig kerestetik. Írásbeli ajánlatot kérek Litsek Timisoara III., Str. Romulus 11. címre. 917

Hirdessen a Déli Hírlap-ban